

MALÍŘSKÉ ŘEMESLO PRAKTICKY

Od diagnostiky podkladu po předání hotového díla

Praktická příručka založená na systému ALBOOK MAL

AUTORSKÝ TEXT: JAN JENSEN RAVASZ

maliricz.cz

1. vydání • 2026

O této knize

Autorský text: Jan Jensen Ravasz

maliricz.cz • 1. vydání 2026

Tato příručka vznikla redakčním uspořádáním odborného podkladu ALMALÍŘ / ALBOOK MAL. Původní materiál obsahuje pracovní karty, technologické postupy, článkové podklady, kontrolní pravidla, dokumentaci k předání, cenovou metodiku a právně citlivé části. Pro e-book byly duplicity sjednoceny a obsah seřazen podle skutečného průběhu malířské zakázky.

Základní princip Nejříve zjistit stav podkladu → odstranit příčiny problémů → připravit podklad → zvolit kompatibilní systém → dodržet technologii → nanést nátěr → zkontrolovat → opravit → uklidit → zaznamenat použité materiály → předat dílo.

Konkrétní ředění, spotřeba, počet vrstev, aplikační teplota, doba schnutí a přetíratelnost se vždy řídí aktuálním technickým listem konkrétního výrobku. Stejně tak technické normy, právní pravidla a aktuální ceny mohou být v čase změněny; před praktickým použitím je proto nutné ověřit jejich aktuální znění. Kniha není náhradou technické dokumentace výrobce ani právního poradenství.

Zdrojová poznámka

Zdrojový dokument uvádí ALBOOK ŘEMESEL – MALÍŘ, kód profese MAL, verze 1.0, s účelem vytvořit jednotný pracovní, výukový a kontrolní rámec pro malířské práce. Tento e-book zachovává jeho základní logiku a odbornou terminologii, ale nepublikuje interní kalkulační pravidla ani celý vzor smlouvy.

© 2026 Jan Jensen Ravasz • maliricz.cz • Všechna práva vyhrazena.

Obsah

ČÁST I — Základ profesionální práce

1. Malování začíná podkladem
2. Převzetí zakázky a ochrana pracoviště
3. Diagnostika podkladu

ČÁST II — Příprava podkladu

4. Odstranění starých vrstev, opravy a broušení
5. Penetrace a příprava nátěrové hmoty

ČÁST III — Nanášení a speciální postupy

6. Váleček, vrstvy a návaznost práce
7. Stará malba, nová omítka a sádkarton
8. Skvrny, plíseň a odolné nátěry
9. Ořezy, airless, fasády a dekorativní práce

ČÁST IV — Kontrola kvality a řešení problémů

10. Kontrola hotové malby
11. Od lupování, fleky, penetrace a schnutí

ČÁST V — Předání zakázky

12. Co je objednaný výsledek a co je vada
13. Předání, dokumentace a řešení reklamací

ČÁST VI — Křivé stěny a odlupování omítky

14. Křivá stěna není totéž co špatná malba
15. Když se omítka nebo nátěr odlupuje

ČÁST VII — Cena řemeslné práce

16. Proč cena za m² sama o sobě nestačí

PŘÍLOHY — Praktické taháky

- A. Dvanáct kroků zakázky
- B. Diagnostika podkladu A–D
- C. Kontrolní seznam před zahájením
- D. Kontrolní seznam před předáním
- E. Slovníček pojmů

ČÁST I

Základ profesionální práce

Kvalitní malba nezačíná barvou. Začíná pochopením zakázky a skutečného stavu podkladu.

1. Malování začíná podkladem

Základní logika řemesla: nejprve zjistit, co je před námi, potom zvolit přípravu a teprve poté malovat.

Malování nezačíná barvou. Začíná kontrolou podkladu

Jednou z nejčastějších představ o malířských pracích je, že malíř přijde na stavbu, otevře kýbl s barvou a začne válečkem nanášet novou malbu. Profesionální malířská práce ale začíná mnohem dříve.

Výsledná kvalita malby závisí především na správném posouzení podkladu, jeho přípravě, výběru vhodného nátěrového systému a dodržení technologických přestávek.

Národní soustava kvalifikací proto u profesní kvalifikace Malíř/malířka výslovně vyžaduje, aby pracovník před zahájením malby uměl posoudit prašnost, mastnotu, vlhkost, soudržnost starého nátěru, trhliny, rovinnost, proteklé skvrny, výskyt plísní a teplotu podkladu. Nestačí závadu pouze objevit. Malíř má také navrhnout odpovídající způsob jejího odstranění.

To je základní princip profesionálního malování:

Nejdříve zjistíme, co máme před sebou. Potom rozhodneme, jak podklad připravit. Teprve potom se maluje.

Jednotný profesionální technologický postup malířských prací

Celý proces lze shrnout do jedné návaznosti:

prohlídka a zaměření → diagnostika podkladu → návrh pracovního systému → ochrana pracoviště → odstranění nesoudržných vrstev → očištění podkladu → oprava děr a trhlin → lokální nebo celoplošné tmelení → vytvrzení → broušení → odprášení → základní nebo penetrační úprava podle systému → technologická přestávka → příprava nátěrové hmoty → první nátěr → technologická přestávka → kontrola a případné opravy → další vrstva → konečná kontrola → odstranění ochranných materiálů → úklid → evidence použitých výrobků → předání zakázky.

Jednotlivé kroky se mohou podle konkrétního stavu podkladu vynechat nebo doplnit.

Nesmí se ale vynechat pouze proto, aby byla práce rychlejší.

Závěrečné pravidlo profesionálního malíře

Nejdůležitějším materiálem malíře není barva.

Je jím **správně připravený podklad**.

Nejdražší nátěrová hmota nedokáže dlouhodobě zachránit podklad, který je mokrá, mastná, prašná, nesoudržná nebo konstrukčně poškozený.

Stejně tak správná penetrace není náhradou za škrábání nesoudržných vrstev, druhý nátěr není náhradou za broušení a kvalitní barva není náhradou za řemeslnou práci.

Profesionální malíř proto postupuje vždy ve stejném principu:

Zjistit stav → odstranit příčiny problémů → připravit podklad → zvolit kompatibilní systém → dodržet

technologii → nanést nátěr → nechat ho správně vyzrát → zkontrolovat → opravit nedostatky → uklidit → zaznamenat použité materiály → předat hotové dílo.

Tím se z malování nestává pouze nanášení barvy na stěnu, ale kontrolovaný řemeslný proces.

2. Převzetí zakázky a ochrana pracoviště

Přesné zadání, fotodokumentace a ochrana okolních konstrukcí rozhodují o kvalitě i o průběhu celé práce.

Převzetí a prohlídka prostoru před malováním

Před zahájením malířských prací je potřeba zjistit skutečný stav místnosti nebo objektu.

Malíř musí vědět, zda pracuje na nové omítce, staré malbě, sádkkartonu, betonovém povrchu, sádkové stěrce nebo jiném podkladu. Současně musí znát požadovaný výsledek.

Jiný pracovní postup může být vhodný pro běžnou bílou malbu ložnice a jiný pro chodbu s požadavkem na omyvatelný povrch, koupelnu, dětský pokoj, kancelář nebo reprezentativní prostor s bočním osvětlením.

Při první prohlídce se proto posuzuje nejen počet metrů čtverečních, ale také stav povrchu, počet starých vrstev, lokální opravy, trhliny, skvrny, nerovnosti, vlhkost a další problémy.

Součástí správného převzetí by měla být také fotodokumentace. Pokud jsou například na stěně před zahájením práce trhliny nebo známky zatékání, musí být tento stav zaznamenán.

Časté chyby v praxi

Typickou chybou je vytvořit nabídku pouze podle počtu metrů čtverečních bez kontroly skutečného stavu stěn.

Dva pokoje se stejnou výměrou mohou znamenat naprosto rozdílné množství práce. První může vyžadovat pouze přemalování soudržné stávající malby. Druhý může vyžadovat škrábání, opravu trhlin, tmelení, broušení, penetraci a teprve následně dvě vrstvy barvy.

Chybou je také slíbit zákazníkovi konkrétní výsledek ještě před diagnostikou podkladu.

Ochrana místnosti před zahájením malování

Před zahájením broušení, tmelení nebo malování musí být připravené pracoviště.

Podlahy, nábytek, okna, dveře a ostatní konstrukce, které nemají být upravovány, se chrání vhodným zakrývacím materiálem. Podle situace se používá fólie, zakrývací papír, ochranná textilie a malířské pásy.

Zásuvky, vypínače a ostatní prvky je potřeba buď bezpečně chránit, nebo tam, kde je to možné a oprávněné, vhodným způsobem připravit tak, aby bylo možné vytvořit čistý okraj.

Ochrana nemalovaných ploch je také přímo součástí požadavků profesního standardu malíře.

Časté chyby v praxi

Velkou chybou je šetřit několik minut při zakrývání a následně desítky minut nebo hodiny čistit zasklou barvu.

Dalším problémem bývá nevhodná malířská páska nebo příliš dlouhá doba jejího ponechání na citlivém povrchu. Při jejím odstranění se potom může strhnout stávající nátěr nebo poškodit povrch.

Nebezpečné je také nedostatečné zakrytí při stříkání. Jemná mlha vznikající při stříkání se může dostat výrazně dál než běžné kapky při válečkování.

3. Diagnostika podkladu

Prašnost, soudržnost, savost, mastnota, vlhkost, trhliny, skvrny a plíseň nejsou vedlejší detaily. Určují další postup.

Diagnostika podkladu – nejdůležitější část celé malířské práce

Profesionální malíř by neměl předpokládat, že podklad je vhodný pouze proto, že na první pohled vypadá dobře.

Kontrola podkladu rozhoduje o tom, zda nová malba bude držet.

Zdrojový profesní standard výslovně požaduje kontrolovat prašnost, mastnotu, vlhkost, soudržnost starého nátěru, trhliny, rovinnost, proteklé skvrny, plísně a teplotu.

Prašnost podkladu

Po povrchu lze přejet čistou rukou nebo vhodným hadříkem.

Pokud na ruce zůstává velké množství prachu nebo jemných částic podkladu, nelze automaticky předpokládat, že na něm bude nový nátěr správně držet.

Prašný povrch se musí vhodně očistit a podle charakteru podkladu následně upravit.

Častá chyba

Nanesení barvy přímo na silně prašný povrch.

Barva potom ve skutečnosti nedrží na pevném podkladu, ale na vrstvě prachu.

Kontrola soudržnosti staré malby

Starý nátěr může na pohled působit pevně, ale při zvlhčení nebo zatížení dalšími vrstvami se může začít oddělovat.

Proto je důležité zkontrolovat, zda se stará vrstva neodlupuje, nekřídí, nepraská nebo není jiným způsobem nestabilní.

Častá chyba

Velmi častým problémem je snaha „zpevnit všechno penetrací“.

Penetrace ale nemůže spolehlivě nahradit odstranění vrstvy, která už sama nedrží na podkladu.

Jestliže se starý nátěr odděluje od omítky, nová vrstva přilepená na starou malbu může odejít společně s ní.

Kontrola savosti

Různé podklady přijímají vodu a nátěrovou hmotu různou rychlostí.

Nová minerální omítka, sádrová stěrka, tmelené místo a starý nátěr mohou mít odlišnou savost. Pokud se tyto rozdíly před malováním neřeší, mohou se na výsledném povrchu objevit rozdíly ve vzhledu.

Častá chyba

Předpokládat, že každá stěna potřebuje stejnou penetraci a stejné ředění.

To není správně.

Proto neexistuje univerzální pravidlo typu „penetraci vždy nařed' 1 : 5“.

Mastnota a jiné nečistoty

Nátěrová hmota potřebuje vhodný a čistý podklad.

Problematické bývají především kuchyně, provozní prostory, okolí sporáků, dílny a místa, kterých se lidé často dotýkají.

Mastnota může významně zhoršit přilnavost dalších vrstev.

Podklad se proto před další úpravou musí vhodným způsobem vyčistit. Použitý čisticí prostředek nesmí vytvořit další problém pro následující nátěrový systém.

Častá chyba

Přemalování mastné stěny silnější nebo dražší barvou.

Kvalitnější barva sama o sobě neřeší nesprávně připravený podklad.

Vlhkost – problém, který se nesmí schovat pod barvu

Vlhká stěna může být důsledkem zatékání, poruchy potrubí, vztlínající vlhkosti, kondenzace nebo jiného stavebního problému.

Malíř není automaticky odborníkem na příčinu každé stavební vlhkosti, musí ale poznat, že povrch není vhodné bez dalšího přemalovat.

Pokud existuje podezření na aktivní zatékání nebo jiný pokračující zdroj vlhkosti, nejdříve se řeší jeho příčina.

Teprve po odstranění problému, vyschnutí konstrukce a správné přípravě podkladu lze vytvořit nový nátěrový systém.

Častá chyba

Přemalovat mokrou mapu bílou barvou a považovat problém za opravený.

Skvrna se může znovu objevit a hlavní příčina zůstane nevyřešená.

Trhliny a praskliny ve stěně

Ne každá prasklina je stejná.

Malíř musí rozlišit drobnou povrchovou vadu od trhliny, která může souviset s pohybem konstrukce.

U drobných stabilních vad lze po vhodné přípravě použít odpovídající opravný nebo tmelící systém.

U větší, aktivní nebo opakovaně vznikající trhliny není správným řešením pouze zatlačit do spáry tmel a přemalovat ji.

Správný postup

Nejprve se zkontroluje charakter vady. Nesoudržné okraje se odstraní. Místo se vyčistí a připraví podle požadavků použité opravné hmoty. Po opravě se materiál nechá dostatečně vytvrdnout, následuje srovnání povrchu, broušení, odprášení a další předepsaná příprava.

Častá chyba

Použití příliš velkého množství jemného finálního tmelu do hluboké díry nebo trhliny.

Každý tmel má výrobcem stanovenou oblast použití a dovolenou tloušťku. Hlubší oprava může vyžadovat jiný materiál nebo více pracovních kroků.

ČÁST II

Příprava podkladu

Příprava je práce, která není na první pohled vidět, ale rozhoduje o tom, zda výsledek vydrží.

4. Odstranění starých vrstev, opravy a broušení

Odstranění staré nesoudržné malby

Pokud starý nátěr nedrží, musí být problémová vrstva odstraněna až na dostatečně soudržný podklad.

Podle druhu malby a konstrukce může jít o škrábání, broušení, vhodné omytí nebo jiný technologicky správný způsob.

Po odstranění starého nátěru se podklad očistí a znovu zkontroluje.

Časté chyby

Chybou je odstranit pouze místa, která již sama padají, ale ponechat těsně vedle nich další oslabenou vrstvu.

Další chybou je začít ihned penetrovat mokrý podklad po předchozím mytí.

Podklad musí být připraven do stavu požadovaného navazujícím systémem.

Lokální tmelení

Tmelení slouží k vyrovnání a vyplnění nerovností.

Odborné učební materiály zdůrazňují důležitost dobře připraveného podkladu a následné broušení a odprášení vytvrzené tmelené vrstvy.

Před tmelením se nejprve odstraní nesoudržné části a prach.

Tmel musí odpovídat typu podkladu, velikosti vady a následnému nátěrovému systému.

Materiál se nanáší vhodnou stěrkou pouze v množství potřebném k opravě. Po vytvrzení se místo srovná broušením a důkladně odpráší.

Jestliže první vrstva nedokáže vadu správně vyrovnat, je lepší použít další technologicky přípustnou vrstvu než vytvořit nepřiměřeně silný jednorázový nános.

Častá chyba

Malíř začne brousit tmel, který ještě není dostatečně vytvrzený.

Výsledkem může být trhání povrchu, zanášení brusiva, vytváření rýh a následná nutnost opravu opakovat.

Další typickou chybou je ponechání brusného prachu před penetrací nebo malováním.

Celoplošné stěrkování

Celoplošná stěrka se používá tam, kde lokální opravy nestačí nebo kde je požadován výrazně kvalitnější a sjednocenější povrch.

Před stěrkováním musí být podklad dostatečně pevný a připravený.

Stěrková hmota se nanáší v tloušťce odpovídající technickému listu výrobku. Po vyschnutí se povrch kontroluje a podle použitého systému brousí nebo jiným způsobem dokončuje.

Častá chyba

Snaha jednou silnou vrstvou srovnat výrazné nerovnosti materiálem, který je určen pouze pro jemné finální stěrkování.

Výsledkem mohou být propady, praskání nebo velmi obtížné broušení.

Broušení stěn

Účelem broušení není odstranit celý předchozí pracovní krok. Cílem je odstranit přebytečný materiál a vytvořit požadovaný hladký přechod.

Nejdříve se odstraní výraznější nerovnosti a následně se povrch dokončuje vhodnější jemností brusiva.

Po broušení musí následovat důkladné odprášení.

Časté chyby

Příliš hrubé brusivo může vytvořit viditelné rýhy.

Příliš agresivní broušení může odstranit tmel až na původní podklad a opět vytvořit nerovnost.

Další chybou je hodnotit povrch pouze při slabém čelním osvětlení. Boční světlo často odhalí vady, které při běžném pohledu nejsou zřejmé.

5. Penetrace a příprava nátěrové hmoty

Penetrace před malováním

Penetrace není kouzelná voda, která automaticky opraví jakýkoli podklad.

Je to konkrétní stavební výrobek s přesně definovaným použitím.

Podle typu výrobku může sjednocovat savost, vázat zbytkové prachové částice, mírně zpevňovat vhodný podklad nebo vytvářet potřebnou vazbu pro další vrstvu.

Malíř musí nejprve vybrat výrobek odpovídající podkladu a následné nátěrové hmotě.

Potom se řídí aktuálním technickým listem.

Časté chyby při penetraci

První chybou je nesprávné ředění.

Druhou je použití nevhodného penetračního výrobku.

Třetí je nanesení penetrace na nevyčištěný nebo nesoudržný podklad.

Čtvrtou je nedodržení technologické přestávky.

Pátou chybou je představa, že více penetrace automaticky znamená lepší výsledek.

Správný způsob aplikace určuje konkrétní výrobek a stav podkladu.

Příprava malířské barvy

Před použitím se kontroluje výrobek, odstín, stav obalu a případně šarže.

Nátěrová hmota se důkladně promíchá.

Ředí se pouze tehdy a pouze takovým způsobem, který připouští technický list výrobce.

Profesní standard malíře vyžaduje znalost úpravy konzistence, pigmentování, míchání, filtrace a směšování nátěrových hmot.

Častá chyba

Přidat do barvy velké množství vody pouze proto, aby se snadněji válečkovala.

Tím se mohou změnit vlastnosti aplikované nátěrové hmoty a výsledné krytí.

Ředění nesmí být založeno na pocitu pracovníka, pokud výrobce stanoví konkrétní podmínky.

Technický list výrobce má přednost před „zvykem“

Velmi důležitým pravidlem je práce s aktuální technickou dokumentací.

Na stavbách se někdy používají věty typu:

„My penetraci vždycky ředíme takhle.“

„Tahle barva vždycky schne dvě hodiny.“

„Na sádrokarton používáme vždycky tohle.“

Takové obecné tvrzení může být nebezpečné.

Dva podobně vypadající výrobky mohou mít úplně jiné vlastnosti.

Například aktuální dokumentace dvou penetračních výrobků ukazuje rozdíl už v samotném způsobu přípravy: jeden je dodáván bez nutnosti ředění, druhý má stanovený poměr ředění vodou. Liší se také spotřebou, dobou schnutí a podmínkami použití.

Proto má profesionální pracovní postup vždy obsahovat identifikaci konkrétního výrobku.

ČÁST III

Nanášení a speciální postupy

Technika aplikace má smysl teprve ve chvíli, kdy je podklad připraven a materiál zvolen jako součást kompatibilního systému.

6. Váleček, vrstvy a návaznost práce

Správné malování válečkem

Před malováním musí být dokončena příprava podkladu a všechny plochy, které nemají být malovány, musí být chráněné.

Barva se připraví podle technického listu.

Nejdříve se zpravidla zpracují kouty, hrany, ostění a místa nedostupná pro hlavní váleček. Následně se navazuje na větší plochu.

Důležité je pracovat systematicky a nenechávat sousední část plochy před navázáním úplně zaschnout, pokud by tím mohl vzniknout viditelný přechod.

Časté chyby při válečkování

Jednou z nejčastějších je příliš malé množství materiálu na válečku a snaha barvu příliš roztahovat.

Opačným problémem je nadměrné množství barvy, které může vytvářet stékance a hrubou strukturu.

Problém vzniká také tehdy, když pracovník opakovaně přejíždí válečkem přes část nátěru, která již začíná zasychat.

Výsledkem mohou být viditelné mapy nebo rozdílná struktura.

Proč se obvykle provádějí dvě vrstvy barvy

Počet vrstev nelze stanovit jedním pravidlem pro všechny výrobky a všechny podklady.

Rozhoduje konkrétní nátěrová hmota, odstín, savost, stav podkladu, způsob aplikace a požadovaný výsledek.

Při běžném systému se často pracuje s první a následnou dokončovací vrstvou, ale skutečný počet vrstev musí respektovat technickou dokumentaci výrobce a stav konkrétní plochy.

Po první vrstvě je vhodné plochu zkontrolovat. Mohou se objevit drobné vady, které předtím nebyly vidět.

Ty se před finální úpravou opraví vhodným způsobem.

Častá chyba

Použití druhé vrstvy pouze jako prostředek k zakrytí špatně připraveného podkladu.

Další vrstva barvy nedokáže odstranit výrazné nerovnosti, nesoudržný podklad ani špatně vybroušený tmel.

7. Stará malba, nová omítka a sádrokarton

Malování staré, ale soudržné malby

Jestliže je stávající malba pevná, neznamená to automaticky, že lze okamžitě nanášet nový nátěr.

Nejdříve se zkontroluje její soudržnost a kompatibilita s novým systémem.

Stěna se očistí, odstraní se případné mastnoty a lokální vady.

Díry a trhliny se opraví. Tmelená místa se vybrousí a odpráší. Podle charakteru podkladu a požadavků výrobce se provede další základní příprava.

Teprve potom následuje nová malba.

Častá chyba

Lokální oprava je dokonale hladká, ale její savost je zcela jiná než okolní stará malba.

Po přemalování může opravené místo zůstat opticky viditelné.

Proto je důležité řešit nejen rovinnost, ale také sjednocení podkladu.

Malování nové omítky

Nová omítka nebo stěrka musí být před aplikací nátěrového systému dostatečně vyzrálá a připravená podle požadavků použitých materiálů.

Není správné určit univerzální čekací dobu pro všechny omítky.

Aktuální technická dokumentace konkrétního výrobce může stanovit vlastní požadavky na dobu zrání, zbytkovou vlhkost, případně chemický stav podkladu.

Častá chyba

Malování čerstvé omítky jen proto, že její povrch na dotek vypadá suchý.

Povrchový vzhled nemusí znamenat, že celý materiál dosáhl požadovaného stavu pro další úpravu.

Malování sádrokartonu

Sádrokarton vyžaduje zvláštní pozornost, protože výsledná plocha obsahuje kartonový povrch desky a tmelená místa spojů a spojovacích prostředků.

Tyto části se mohou lišit strukturou a savostí.

Před malováním se proto kontroluje kvalita tmelení.

To je mimořádně důležité například u velkých hladkých ploch, stropů a míst s výrazným bočním světlem.

Časté chyby při malování sádrokartonu

První je nedostatečná kvalita tmelení.

Druhou je špatně vybroušený přechod mezi tmelem a deskou.

Třetí je ignorování rozdílné savosti.

Čtvrtou je očekávání, že barva zakryje všechny povrchové vady.

Nezakryje. Některé vady naopak finální nátěr zvýrazní.

Co znamená kvalita Q2, Q3 a Q4 u sádrokartonu

Q2 je standardní povrch vhodný pro běžné požadavky, vždy však záleží na následné povrchové úpravě.

Q3 znamená zvýšené nároky na výsledný povrch.

Q4 představuje nejvyšší úroveň s celoplošnou úpravou povrchu pro velmi náročné finální vzhledy.

Častá chyba

Zákazník očekává dokonale hladký strop osvětlený silným světlem z boku, ale objednaná příprava povrchu odpovídá pouze běžnému standardu.

Požadovaná kvalita povrchu musí být určena před malováním, ne až při reklamaci.

8. Skvrny, plíseň a odolné nátěry

Proteklé skvrny, nikotin, saze a rez

Běžná malířská barva nemusí některé látky nebo skvrny spolehlivě izolovat.

Nejdříve se proto určuje původ problému.

U proteklé skvrny musí být odstraněna příčina vody a podklad musí být dostatečně vyschlý.

Následně se použije vhodný izolační systém kompatibilní s další malbou.

Častá chyba

Nanést na skvrnu pět vrstev běžné bílé malby.

Skvrna může znovu prostoupit.

Správným řešením není počet vrstev, ale vhodně zvolený systém.

Plíseň na stěně

Plíseň není pouze barevná skvrna.

Před novým nátěrem je nutné řešit stav podkladu a pokud možno příčinu vzniku problému.

Může souviset například s dlouhodobou vlhkostí, tepelným mostem, kondenzací nebo nevhodnými provozními podmínkami.

Aktuální technické podklady výrobců požadují biologicky napadené plochy před další úpravou odpovídajícím způsobem očistit a ošetřit.

Častá chyba

Přemalovat viditelnou plíseň běžnou bílou barvou.

Tím se příčina problému neodstraní a napadení se může znovu objevit.

Omyvatelné a odolné barvy

Pojem „omyvatelná barva“ by neměl být používán pouze jako marketingový výraz.

Při výběru barvy je proto vhodné sledovat skutečné technické parametry výrobku a požadovaný způsob použití.

Jinou úroveň zatížení potřebuje strop v ložnici a jinou chodba, restaurace, škola nebo jiný intenzivně používaný prostor.

Častá chyba

Vybrat nejodolnější barvu bez ohledu na stav podkladu.

Vyšší odolnost finálního nátěru neznamena, že lze zanedbat přípravu povrchu.

9. Ořezy, airless, fasády a dekorativní práce

Barevné malby a přesné ořezy

Při použití více barev je klíčová příprava.

Nejdříve se musí určit přesná dělicí linie.

Podkladní odstín musí být dostatečně připravený pro další pracovní operaci.

Používá se vhodná páska a povrch musí mít dostatečnou soudržnost.

Barva se v místě dělení nanáší kontrolovaně, aby nedošlo k podtékání.

Časté chyby

Křivě zaměřená linie.

Nevhodná páska.

Nedostatečně přitlačená hrana pásky.

Příliš velké množství barvy v místě ořezu.

Odstranění pásky způsobem, který poškodí hotovou vrstvu.

Airless malování – bezvzduchové vysokotlaké stříkání

Airless znamená **bezvzduchové vysokotlaké stříkání nátěrové hmoty**.

Materiál je pod vysokým tlakem veden k trysce, kde se rozpráší na povrch.

Výhodou může být vysoká rychlost práce a rovnoměrná aplikace na velkých plochách. Současný profesní standard malíře přímo požaduje schopnost nanášet nátěrovou hmotu také vysokotlakým stříkacím zařízením.

Před aplikací se musí velmi důkladně zakrýt okolí.

Zařízení, hadice, pistole a tryska musí být v odpovídajícím stavu.

Tryska a pracovní tlak se volí podle materiálu a doporučení výrobců nátěrové hmoty a zařízení.

Nejdříve je vhodné provést zkušební nástřik.

Pistole se vede rovnoměrně vůči podkladu a jednotlivé pracovní pásy musí správně navazovat.

Časté chyby při airless aplikaci

Nevhodná tryska.

Příliš vysoký nebo nízký tlak.

Nerovnoměrná vzdálenost pistole od stěny.

Zastavování ruky během aplikace.

Nedostatečné překrytí jednotlivých pásů.

Špatné zakrytí okolí.

Nesprávně připravený materiál.

Malování fasády

Fasádní nátěr je výrazně ovlivněn stavem podkladu a klimatickými podmínkami.

Před zahájením se kontroluje soudržnost fasády, praskliny, biologické napadení, vlhkost, druh původní povrchové úpravy a kompatibilita s novým systémem.

Současně se sleduje teplota, déšť, vítr, přímé slunce a další podmínky stanovené výrobcem.

Profesní standard malíře výslovně požaduje znalost technologických přestávek a povětrnostních podmínek pro fasádní nátěry.

Správný princip aplikace

Fasáda se nejdříve očistí. Nesoudržné části se odstraní. Poškozená místa se opraví. Biologické napadení se řeší vhodným systémem.

Po přípravě podkladu následuje předepsaný základní systém a následně jednotlivé vrstvy fasádní barvy.

Velká souvislá plocha se zpracovává organizovaně tak, aby nevznikaly náhodné přechody uprostřed fasády.

Časté chyby

Malování rozpálené fasády na přímém slunci.

Práce při nevhodných povětrnostních podmínkách.

Nátěr vlhkého podkladu.

Neodstraněné řasy nebo plísň.

Použití systému, který není kompatibilní s původním povrchem.

Přerušování práce uprostřed velké souvislé pohledové plochy.

Dekoratívni malby

Dekoratívni malířské techniky zahrnují různé povrchové efekty, válečkování, šablonování, linkování a další speciální úpravy.

Současný profesní standard malíře obsahuje dekorativní malby, linkování, linkrustu i imitaci mramoru jako samostatné odborné dovednosti.

U dekorativní práce je mimořádně důležitý schválený vzorek.

Před provedením celé místnosti se vytvoří zkušební plocha, na které zákazník odsouhlasí odstín, strukturu a charakter výsledku.

Častá chyba

Dekoratívni technika se provede rovnou na celé stěně bez předchozího vzorku.

Zákazník potom může správně provedenou techniku vnímat jinak, než si ji představoval.

ČÁST IV

Kontrola kvality a řešení problémů

Hotová stěna se neposuzuje jen podle toho, zda má novou barvu. Kontroluje se celý výsledek a příčina případných vad.

10. Kontrola hotové malby

Jak správně kontrolovat hotovou malbu

Malířská práce není dokončená okamžikem, kdy se váleček naposledy dotkne stěny.

Po dokončení následuje kontrola.

Zdrojový profesní standard požaduje hodnotit zejména barevný odstín, ořez barev, kryvost a čistotu plochy.

Při kontrole se hodnotí také zjevné kapky, stečeniny, nezamýšlené přechody, neopravená místa a znečištění okolních konstrukcí.

Výsledek se posuzuje v kontextu předem dohodnuté kvality povrchu.

To je zvlášť důležité u sádkartonu a velmi hladkých povrchů.

Proč není správné hodnotit pouze barvu

Při reklamaci malířských prací se často mluví pouze o barvě.

Ve skutečnosti může být problém v úplně jiné vrstvě systému.

Pokud se například nový nátěr odlupuje spolu se starou malbou, problém může být v soudržnosti původních vrstev.

Viditelné mapy mohou souviset s rozdílnou savostí podkladu.

Viditelné boule mohou vzniknout při špatné přípravě povrchu.

Trhliny mohou vznikat v konstrukci pod malbou.

Proto se na malířskou práci musí hledět jako na **systém vrstev**, ne jako na jeden kýbl barvy.

Nejčastější chyby při malování v praxi

Velká část problémů při malování nevzniká samotným válečkováním, ale ještě před otevřením barvy.

Mezi typické chyby patří nedostatečná kontrola podkladu, ponechání nesoudržné staré malby, špatné očištění stěny, malování vlhkého povrchu, zakrytí aktivních skvrn obyčejnou barvou, nesprávná oprava trhlin, nevhodný tmel, příliš silná vrstva tmelu, broušení před vytvrzením, ponechání brusného prachu, nesprávná penetrace, univerzální ředění všech penetrací stejným způsobem, nedodržení schnutí, nadměrné ředění barvy, špatná technika válečkování, vrácení se do zasychající plochy, špatně zvolený váleček, nedostatečné zakrytí, nedostatečná příprava sádkartonu a malování fasády za nevhodných podmínek.

Společným jmenovatelem většiny těchto vad je snaha přeskóčit některý z přípravných kroků.

Profesionální malíř se nesnaží pracovat nejrychleji za každou cenu. Snaží se odstranit zbytečné operace, ale **nikdy neoperace potřebné pro funkci a kvalitu výsledného systému.**

Jak vypočítat množství barvy

Základním údajem je skutečně malovaná plocha.

Ta se porovná se spotřebou nebo vydatností uvedenou výrobcem konkrétní nátěrové hmoty.

Následně se zohlední počet vrstev.

Skutečnou spotřebu ale ovlivňuje také savost a struktura podkladu, metoda nanášení a další podmínky. Výrobci na tuto skutečnost upozorňují také ve svých technických listech.

Proto nelze pouze říct, že jeden litr barvy vždy pokryje konkrétní počet metrů bez znalosti výrobku a podkladu.

Profesní standard malíře ostatně vyžaduje nejen výpočet malovaných ploch, ale také výpočet spotřeby materiálu a zpracování položkového rozpočtu.

Malířská cena by měla odpovídat skutečné skladbě práce

Profesionální cenotvorba by neměla obsahovat pouze položku:

Malování – 1 m².

V případě rekonstrukce může být výsledná práce složená ze zakrytí, škrábání, čištění, lokálních oprav, tmelení, broušení, odprášení, penetrace, první vrstvy barvy, oprav po první vrstvě, druhé vrstvy, detailů, úklidu a likvidace odpadu.

Proto mohou mít dvě nabídky na „malování 100 m²“ zcela odlišnou cenu a přitom mohou být obě matematicky správně.

Rozhodující je, **co je skutečně zahrnuto v rozsahu práce.**

Kdy je malířská práce skutečně hotová

Malířská práce není hotová pouze tím, že je stěna barevná.

Hotová je až tehdy, když byl správně posouzen a připraven podklad, byly použity vzájemně kompatibilní materiály, byly dodrženy technologické podmínky, bylo dosaženo požadovaného vzhledu a byla provedena závěrečná kontrola.

Součástí profesionálního předání je také čisté pracoviště.

Ochranné materiály se odstraní, znečištěná místa se očistí, odpad se zpracuje odpovídajícím způsobem a použité výrobky by měly být dohledatelné.

Ideální je zaznamenat výrobce, přesný název výrobku, odstín a případně šarži.

Pokud později vznikne problém nebo zákazník potřebuje lokální opravu, má tato informace velkou hodnotu.

Jak poznat kvalitně provedenou malířskou práci

Kvalitní malba není pouze „bez fleků“.

Výsledek musí odpovídat dohodnutému standardu povrchu a použitému systému.

Posuzuje se barevné sjednocení, kryvost, čistota ořezů, návaznost ploch a celkový vzhled.

Současně se kontroluje, zda nejsou znečištěna okna, dveře, podlahy, vypínače a další okolní konstrukce.

U náročných hladkých povrchů je potřeba předem stanovit také požadovanou kvalitu podkladu, protože samotná barva nedokáže napravit špatnou rovinnost nebo nedostatečné tmelení.

11. Odlupování, fleky, penetrace a schnutí

Co dělat, když se barva odlupuje

Nejdříve je potřeba zjistit, **ve které vrstvě dochází k poruše**.

Jestliže se nová barva odděluje pouze od předchozí vrstvy, problém může být například v kompatibilitě, znečištění nebo přípravě.

Jestliže společně s novou barvou odchází několik starších vrstev, může být problém hluboko v původním nátěrovém systému.

Správnou opravou proto obvykle není pouze znovu přetřít odloupnuté místo.

Poškozené a nesoudržné vrstvy je nutné odstranit až na dostatečně pevný podklad, místo připravit a znovu vybudovat odpovídající systém.

Proč jsou po malování vidět fleky

Viditelné rozdíly mohou mít několik příčin.

Může jít o rozdílnou savost podkladu, nedostatečné promíchání barvy, rozdílné množství materiálu, špatné navázání jednotlivých ploch, nevhodnou techniku válečku, nedostatečné krytí nebo lokální opravy s jinou strukturou povrchu.

Proto nestačí říct:

„Je tam flek, přidáme další barvu.“

Nejdříve se musí určit příčina.

Musí se před každým malováním penetrovat?

Ne.

Správnější otázka zní:

Jaký je podklad a co vyžaduje použitý nátěrový systém?

Penetrace může být velmi důležitou součástí přípravy, ale nelze ji automaticky aplikovat na každý povrch stejným výrobkem a stejným způsobem.

Jak dlouho musí schnout penetrace a barva?

Neexistuje jedna správná univerzální hodnota.

Čas ovlivňuje konkrétní výrobek, teplota, vlhkost, savost podkladu, množství naneseného materiálu a další podmínky.

Proto se technologická přestávka přebírá z technického listu použitého výrobku.

Pravidlo ALBOOKU proto zní:

Technologický čas se nikdy nevymýšlí. Přepisuje se z aktuální technické dokumentace konkrétního výrobku.

Rozhodovací pravidlo: nejdříve stav podkladu, potom materiál

Při dotazu zákazníka nesmí AI automaticky odpovědět pouze doporučením barvy.

Nejdříve musí zjistit stav podkladu.

Pokud zákazník napíše:

„Chci vymalovat starý pokoj, co potřebuji?“

správná odpověď nezačne seznamem kýblů barvy.

AI se má nejdříve zajímat o to, zda stará malba drží, zda se loupe, zda jsou na stěně praskliny, skvrny nebo plíseň, zda je podklad rovný a jakého výsledku chce zákazník dosáhnout.

Teprve podle odpovědí se sestaví pracovní postup.

Pokud uživatel popíše vlhkost, plíseň nebo aktivní prasklinu, AI nesmí radit pouze přemalování. Musí upozornit, že nejdříve je potřeba řešit příčinu.

Pokud se zákazník ptá na ředění, spotřebu nebo dobu schnutí konkrétního výrobku, AI má pracovat s aktuálním technickým listem tohoto výrobku, nikoli s univerzální hodnotou uloženou v obecné paměti.

ČÁST V

Předání zakázky

Předání není administrativní formalita. Je to poslední pracovní operace, která odděluje dokončenou zakázku od nejasného výsledku.

12. Co je objednaný výsledek a co je vada

ALBOOK – jednotná definice správně provedené malířské práce

Správně provedená malířská práce je taková práce, při které byl předem posouzen stav podkladu, odstraněny nebo vyřešeny závady bránící správné aplikaci, zvolen vzájemně kompatibilní systém materiálů, dodrženy technické podmínky jednotlivých výrobků, provedena požadovaná příprava povrchu, aplikován stanovený počet vrstev, dodrženy technologické přestávky, zkontrolován výsledný povrch, opraveny zjištěné nedostatky, uklizeno pracoviště a zaznamenány použité materiály.

Pokud některá z těchto podmínek není splněna, nelze automaticky považovat samotné nanesení barvy za dokončenou profesionální malířskou práci.

Správné provedení malířské práce nekončí posledním tahem válečku. Poslední pracovní fází musí být kontrola výsledku, odstranění zjištěných vad, zdokumentování případných přípustných odchylek a řádné předání díla zákazníkovi.

Právě při předání vzniká mnoho zbytečných sporů. Zákazník může očekávat dokonale rovnou stěnu, přestože si objednal pouze dvojí vymalování staré omítky. Řemeslník naopak může považovat viditelné fleky, špatné ořezy nebo nedostatečné krytí za běžnou vlastnost malování.

Ani jeden přístup není správný.

Základním pravidlem musí být:

Výsledek se porovnává s tím, co bylo objednáno, s předem známým stavem podkladu, se sjednanou kvalitou výsledného povrchu a s technologickými požadavky použitého systému.

Dílo má podle pravidel smlouvy o dílo vadu tehdy, pokud neodpovídá tomu, co bylo mezi zákazníkem a zhotovitelem sjednáno.

Co musí být dohodnuto ještě před zahájením práce

Aby bylo možné hotovou malbu objektivně předat, měl by být před zahájením znám minimálně rozsah práce a očekávaný výsledek.

Nestačí objednávka:

„Vymalovat pokoj.“

Mnohem přesnější zadání je například:

Stávající soudržná malba, lokální opravy drobných děr, bez celoplošného stěrkování, penetrace podle stavu podkladu a systému, dvě vrstvy bílé matné interiérové barvy. Stávající geometrické nerovnosti omítky nejsou předmětem opravy.

Tím je přesně určeno, co zákazník kupuje.

Pokud zákazník požaduje dokonale hladký povrch, musí být součástí objednávky také odpovídající příprava podkladu, například celoplošné stěrkování a broušení.

Malířský nátěr sám o sobě není vyrovnávací vrstvou a nemůže odstranit geometrické vady podkladu.

Tři základní kategorie výsledku

Při přejímce doporučuje ALBOOK rozdělit zjištěné skutečnosti do tří skupin.

A. Vada díla

Výsledek neodpovídá tomu, co bylo objednáno, nebo nebyl dodržen správný technologický postup a projevilo se to na výsledku.

Taková vada se řeší opravou, případně jiným způsobem podle smlouvy a právních předpisů.

B. Drobná vada nebo nedodělek

Jde například o malé lokální místo, které lze jednoduše opravit a které neznamena, že je nutné znovu provést celou zakázku.

Zapíše se do předávacího protokolu a stanoví se způsob a termín odstranění.

C. Přípustná nebo předem známá odchylka

Jde o vlastnost, která odpovídá objednanému standardu, charakteru podkladu, použitému systému nebo předem odsouhlasenému vzorku.

Taková skutečnost sama o sobě zpravidla není důvodem k uznání reklamace.

Co je typicky důvodem k oprávněné reklamaci malířské práce

Za vadu lze typicky považovat například situaci, kdy bylo objednáno rovnoměrné vymalování a na hotové ploše jsou prokazatelně nedokryté části, zjevné stečeniny, kapky nebo neprovedené plochy.

Stejně tak může být vadou:

nerovnoměrná kryvost, pokud není způsobena předem známou vlastností podkladu;

viditelné nechtěné pásy a přechody, pokud vznikly nesprávnou aplikací;

křivé nebo znečištěné ořezy, pokud byl sjednán přesný barevný přechod;

barva na oknech, dveřích, podlaze nebo jiných konstrukcích, které měly zůstat čisté;

nedokončená objednaná plocha;

jiný odstín než objednaný, pokud nejde o přípustnou technologickou odchylku konkrétního tónovacího systému;

odlupování nové vrstvy způsobené nesprávnou přípravou podkladu, pokud měl zhotovitel podklad připravit a problém mohl odborně zjistit;

viditelné vady po tmelení, jestliže součástí objednávky bylo dosažení odpovídající úrovně hladkosti;

nedodržení technologického předpisu výrobce, které vede k vadnému výsledku;

nebo **neprovedení některé zaplacené pracovní operace**.

Základní posouzení se vždy vrací k otázce: odpovídá výsledek tomu, co bylo objednáno? Právě na tomto principu stojí odpovědnost za vady díla.

Co samo o sobě zpravidla není vadou malířské práce

Ne každá viditelná nerovnost je automaticky vadou malíře.

Pokud byla například před zahájením práce stará omítka křivá a objednávka obsahovala pouze lokální opravy, penetraci a malbu, nemůže zákazník automaticky očekávat výsledek odpovídající nové celoplošné stěře.

Stejně tak nemusí být vadou:

drobné geometrické nerovnosti původního podkladu, jejichž oprava nebyla objednána;

vlastnosti staré konstrukce, na které byl zákazník předem upozorněn;

optické projevy podkladu odpovídající objednané úrovni jeho přípravy;

předem odsouhlasená struktura válečku nebo dekorativního povrchu;

technologicky přípustná barevná odchylka konkrétního tónovacího systému;

nepatrné rozdíly vnímání barvy způsobené odlišným denním nebo umělým osvětlením;

nebo vady vzniklé po předání mechanickým poškozením, jiným řemeslem či nevhodným používáním.

Rozhodující však je, aby byl původní stav a rozsah objednaných oprav **zdokumentován před zahájením práce**.

Starý a nerovný podklad

Velmi častý reklamační spor vzniká následovně:

Zákazník má starou křivou omítku.

Objedná:

penetraci + dvě vrstvy malby.

Po dokončení se na stěnu podívá při bočním světle a zjistí, že jsou vidět nerovnosti.

Pokud nerovnosti existovaly již před malováním a celoplošné vyrovnaní nebylo předmětem zakázky, nejde automaticky o vadu malířské vrstvy.

Jiná situace nastává, pokud bylo výslovně objednáno:

celoplošné vyrovnaní → broušení → příprava povrchu do požadované kvality → malba.

Potom je kvalita podkladu součástí výsledku, za který zhotovitel odpovídá.

Proto musí předávací systém vždy rozlišovat:

vada původního podkladu a vada práce provedené zhotovitelem.

Zvláštní pravidlo pro sádrokarton

U sádrokartonu je nutné předem určit požadovanou kvalitu povrchu.

To znamená, že není správné objednat běžnou přípravu sádrokartonu a následně hodnotit výsledek podle požadavků nejvyšší úrovně Q4.

Příklad

Objednáno: standardní dokončení Q2 + matná malba.

Po zapnutí extrémně bočního LED světla jsou viditelné některé drobné přechody tmelených částí.

To samo o sobě ještě neznamena, že byl objednaný standard Q2 proveden vadně.

Pokud ale bylo předem dohodnuto Q4 právě pro konkrétní náročné osvětlení, bude hodnocení jiné.

Barevná odchylka

Barva v reálném prostoru nemusí působit naprosto stejně jako malý papírový vzorek.

Vnímání ovlivňuje velikost plochy, okolní barvy, denní světlo, umělé osvětlení, struktura povrchu a stupeň lesku.

Navíc konkrétní tónovací systémy mohou mít výrobcem stanovené vlastní přípustné barevné odchylky.

Proto ALBOOK používá pravidlo:

Barevná odchylka se posuzuje podle objednaného odstínu, schváleného vzorku a technických parametrů konkrétního výrobce.

Nikdy se nevytváří jedna vlastní univerzální tolerance pro všechny barvy.

Struktura po válečku

Každý nátěrový systém vytváří určitý charakter povrchu.

Výsledek může ovlivňovat:

typ válečku,

délka vlasu,

viskozita materiálu,

množství nanesené barvy,

technika pracovníka

a charakter původního podkladu.

Pokud byl objednán běžný válečkovaný nátěr, nelze automaticky požadovat optický výsledek dokonale hladkého stříkaného povrchu.

Naopak výrazně nepravidelná struktura, lokální nánosy nebo viditelné rozdíly způsobené nesprávnou aplikací mohou představovat vadu.

Rozhodující je opět sjednaný výsledný standard.

Trhliny po dokončení práce

Pokud se po malování objeví trhlina, neznamená to automaticky chybu malíře.

Musí se zjistit, **kde a proč trhlina vznikla**.

Pokud praská konstrukce, spoj různých materiálů nebo stará omítka pod nátěrem, může být příčina mimo samotnou malbu.

Pokud však například praská nově provedená vrstva tmelu kvůli nevhodné aplikaci, příliš velké tloušťce, nesprávnému materiálu nebo nedodržení technologie, může jít o vadu provedené práce.

Při reklamaci proto nestačí věta:

„Prasklo to.“

Musí následovat diagnostika příčiny.

Vlhkost a opakované skvrny

Podobné pravidlo platí u vody.

Pokud malíř zákazníka předem upozorní:

„Stěna vykazuje známky aktivní vlhkosti. Malování bez odstranění příčiny nedoporučujeme.“

a zákazník přesto požaduje pouze kosmetické přetření, musí být tato skutečnost písemně zaznamenána.

Není správné, aby malíř přijal odpovědnost za odstranění stavební příčiny, kterou neměl v objednávce řešit.

Současně se ale zhotovitel nemůže automaticky zbavit odpovědnosti pouze větou „za podklad neručíme“.

Profesionál musí problematický stav, který může ovlivnit výsledek jeho práce, podle svých odborných možností posoudit a zákazníka na riziko upozornit.

Plíseň po malování

Stejným způsobem se posuzuje návrat plísně.

Pokud byla příčinou například pokračující kondenzace nebo stavební vlhkost, kterou malíř nebyl objednan odstranit, návrat biologického napadení nemusí znamenat vadu nového malířského nátěru.

Jestliže ale bylo součástí zakázky provedení konkrétního protiplísňového systému a zhotovitel nedodržel předepsaný technologický postup, může být situace posouzena opačně.

Klíčem je vždy rozsah objednávky a skutečná příčina vady.

13. Předání, dokumentace a řešení reklamací

Co musí malíř opravit ještě před předáním

Před pozváním zákazníka k převzetí by měl zhotovitel provést vlastní výstupní kontrolu.

Zákazník nemá sloužit jako kontrolor, který hledá běžné nedodělky za řemeslníka.

Před předáním proto musí být odstraněny zejména zjevné lokální nedokryvy, kapky, stečeniny, znečištění, nedokončené ořezy, zapomenuté plochy a další vady, které může pracovník sám zjistit.

Teprve potom má následovat formální převzetí.

Kdy se má malba hodnotit

Výsledný vzhled se nemá posuzovat podle čerstvě nanesené mokré barvy.

Nátěr musí být ve stavu, kdy jej lze podle charakteru použitého výrobku objektivně hodnotit.

Při předání se proto zaznamená, zda je nátěr již ve stavu vhodném k finálnímu vizuálnímu posouzení, nebo zda některé vlastnosti ještě závisejí na dokončení schnutí či vytvrzení.

Přesný čas vždy určuje konkrétní výrobek a podmínky aplikace.

Světelné podmínky při předání

Světlo významně ovlivňuje vnímání povrchu.

To je zásadní zejména u hladkých stěn a sádkartonových konstrukcí.

Předávací protokol proto může obsahovat:

Podmínky kontroly povrchu: běžné denní světlo / běžné provozní osvětlení / zvláštní předem dohodnuté osvětlení.

Zjevné vady při předání

Při společné prohlídce musí zákazník dostat možnost dílo zkontrolovat.

Zjistí-li se zjevná vada, zapíše se.

Například:

Místnost: obývací pokoj

Stěna: severní

Vada: lokální nedokrytí přibližně 20 × 10 cm

Řešení: lokální oprava

Takový zápis chrání obě strany.

Zákazník má potvrzení, že vada byla uznána.

Řemeslník má přesně stanoveno, co má opravit.

Základní rozhodovací model při reklamaci

AI asistent i pracovník ALBOOKU mají postupovat takto:

1. Co bylo objednáno?

2. Jaký byl stav podkladu před prací?

3. Byl problém předem zaznamenán?

4. Jaký materiál byl použit?

5. Co požaduje technický list tohoto výrobku?

6. Byl tento postup dodržen?

7. Ve které vrstvě závada skutečně vznikla?

8. Existovala vada už při předání, nebo vznikla až následně?

9. Způsobil ji zhotovitel, podklad, další řemeslo, uživatel nebo vnější okolnost?

10. Odpovídá výsledek objednanému standardu?

Teprve potom se rozhoduje o oprávněnosti reklamace.

Co musí obsahovat předávací protokol malířských prací

Každá větší zakázka by měla skončit předávacím protokolem.

ALBOOK doporučuje evidovat:

Objednatel:

Zhotovitel:

Adresa zakázky:

Datum zahájení:

Datum dokončení:

Datum předání:

Rozsah provedených prací:

Skutečná výměra:

___ m²

Podklad:

Provedené opravy podkladu:

Celoplošná stěrka: ANO / NE

Použitá penetrace:

Použitá malířská barva:

Výrobce:

Odstín:

Šarže, je-li evidována:

Počet vrstev:

Způsob aplikace:

váleček / štětec / airless / jiný

Dohodnutá kvalita povrchu:

Zvláštní světelné podmínky při kontrole:

Původní vady, které nebyly součástí opravy:

Zjištěné vady při předání:

Termín jejich odstranění:

Pokyny zákazníkovi po předání:

Výsledek:

PŘEVZATO BEZ VÝHRAD / PŘEVZATO S VÝHRADAMI / NEPŘEVZATO

Fotodokumentace: ANO / NE

Poznámka:

Fotodokumentace

Fotografie doporučujeme vytvořit minimálně ve třech fázích:

před zahájením práce → během významných oprav → po dokončení.

Fotografie mohou prokázat například:

že trhlina existovala již před zahájením,

že část podkladu byla poškozena,

že zákazník odmítl doporučené celoplošné vyrovnaní,

že byla provedena určitá pracovní operace,

nebo jak vypadal povrch v okamžiku předání.

Fotografie nejsou náhradou správného technologického postupu, ale jsou důležitou dokumentací průběhu díla.

Zákazník musí být předem upozorněn na omezení

Velmi důležitým pravidlem je:

Známé riziko se oznamuje před provedením práce, ne až při reklamaci.

Pokud malíř vidí problémový podklad, neměl by po reklamaci říci:

„Já jsem věděl, že to bude praskat.“

Pokud to věděl, měl na problém zákazníka upozornit předem a doporučit správné řešení.

Jestliže zákazník dražší nebo rozsáhlejší opravu odmítne a zvolí omezenou variantu, má být toto rozhodnutí zaznamenáno v objednávce nebo předávacím dokumentu.

Předání díla je samostatná pracovní operace

ALBOOK proto zavádí:

MAL-028 – PŘEDÁNÍ MALÍŘSKÉHO DÍLA

Před předáním musí být dokončeny všechny objednané pracovní operace.

Zhotovitel nejprve provede vlastní kontrolu.

Odstraní zjištělé vady a nedodělky.

Pracoviště uklidí.

Odstraní zakrývací materiály.

Očistí okolní konstrukce.

Zkontroluje konečný odstín, kryvost, ořezy a čistotu.

Připraví seznam použitých materiálů.

Připraví fotografie hotového výsledku.

Poté společně se zákazníkem provede prohlídku.

Zjištěné vady se konkrétně zapíše.

U každé vady se stanoví způsob odstranění a případně termín.

Zákazník dostane pokyny k dalšímu používání povrchu.

Následně se vyplní a potvrdí předávací protokol.

Teprve tím je malířská zakázka odpovědně ukončena.

Definice řádně předaného malířského díla

Řádně předané malířské dílo je dílo, u kterého byl dokončen sjednaný rozsah práce, provedena výstupní kontrola, odstraněny běžné zjištělé nedodělky, zdokumentovány použité materiály a známé vlastnosti podkladu, zákazník dostal možnost výsledek zkontrolovat, zjevné vady nebo výhrady byly zaznamenány a zákazník obdržel informace potřebné pro následné používání a údržbu povrchu.

Závěrečné pravidlo pro reklamace

ALBOOK nepoužívá pravidlo:

„Reklamace se neuznává.“

Používá pravidlo:

„Zjisti příčinu vady.“

Pokud problém vznikl nesprávným provedením objednané práce, musí zhotovitel nést odpovědnost podle smlouvy a právních pravidel.

Pokud jde o vlastnost, která odpovídá předem sjednanému standardu, technické dokumentaci výrobku nebo známému a zdokumentovanému stavu podkladu, nemusí jít o vadu.

Pokud závadu způsobilo pozdější mechanické poškození, další řemeslo, změna stavebních podmínek, pokračující vlhkost, pohyb konstrukce nebo jiná příčina mimo objednanou malířskou práci, musí se tato příčina prokázat a zdokumentovat.

Profesionální předání proto není ochrana pouze zákazníka ani pouze řemeslníka. Chrání obě strany tím, že jasně určí, co bylo provedeno, v jakém stavu bylo dílo předáno, jaká kvalita byla objednána, jaké vady existují a za co kdo skutečně odpovídá.

ČÁST VI

Křivé stěny a odlupování omítky

Dvě časté situace, ve kterých je nutné přesně oddělit vlastnost původního podkladu od vady nově provedené práce.

14. Křivá stěna není totéž co špatná malba

Křivá stěna ještě nemusí znamenat špatně odvedenou práci

Křivé stěny, zvlněné omítky, lokální boule, propady, trhliny nebo odlupující se staré vrstvy patří mezi nejčastější problémy při rekonstrukcích bytů a domů.

Současně jde o jednu z oblastí, kde mezi zákazníkem a řemeslníkem nejčastěji vzniká nedorozumění.

Zákazník si například objedná vymalování staršího pokoje. Po dokončení se na nově bílou stěnu podívá při bočním světle a zjistí, že je stěna zvlněná.

Položí logickou otázku:

„Proč je stěna po rekonstrukci pořád křivá?“

Řemeslník odpoví:

„Protože jsme ji měli pouze vymalovat.“

A právě tady je potřeba rozlišovat dvě naprosto odlišné věci:

povrchovou úpravu stěny a geometrické vyrovnaní stěny.

Malování, penetrace ani běžná tenká finální stěrka automaticky neznamenají, že bude původní křivá konstrukce geometricky srovnána.

Pokud má zákazník dostat rovnou stěnu, musí být její vyrovnaní součástí objednaného rozsahu práce.

Co vlastně znamená „křivá stěna“

Pod pojmem křivá stěna se může skrývat několik různých problémů.

Může jít o:

- celkovou odchylku stěny od svislosti,
- lokální boule,
- lokální propady,
- zvlněný povrch omítky,
- nerovné kouty,
- nerovné ostění,
- rozdílné tloušťky původních omítek,
- vystouplá místa,
- staré lokální opravy,
- nerovně napojené materiály,
- viditelné přechody mezi opravami.

Každý z těchto problémů může vyžadovat jiný způsob opravy.

Proto není odborně správné říct pouze:

„Stěna je křivá, přestěrkujeme ji.“

Nejdříve je potřeba zjistit, jak velká nerovnost skutečně je a jakého výsledku chce zákazník dosáhnout.

Malování stěnu nevyrovná

Malířská barva vytváří velmi tenkou povrchovou vrstvu.

Její úkolem není geometricky srovnat podklad.

Stejně tak penetrace slouží k přípravě podkladu pro další technologickou vrstvu, nikoli k opravě velkých nerovností.

Ani běžné lokální tmelení neznamena celoplošné vyrovnaní stěny.

Pokud tedy zákazník objedná:

lokální opravy + penetraci + dvě vrstvy malby,

může výsledná stěna vypadat čistě, barevně sjednoceně a přesto může být původně křivá.

To není rozpor.

Malba může být provedena správně na křivé původní stěně.

Kdy se musí stěna vyrovnat

Pokud zákazník požaduje rovný a hladký povrch, musí být tento požadavek definován před zahájením práce.

Podle skutečného stavu může být potřeba například:

lokální oprava

→ opravení pouze jednotlivých děr a vad,

celoplošné stěrkování

→ sjednocení drobných nerovností povrchu, nebo **rozsáhlejší vyrovnaní omítkou či jiným vhodným systémem**

→ pokud jsou rozdíly příliš velké pro běžnou finální stěrku.

V některých případech může být dokonce ekonomicky výhodnější původní poškozenou omítku odstranit a vytvořit novou skladbu.

Největší chyba: slíbit „rovnou stěnu“ bez změření

Profesionální řemeslník by neměl zákazníkovi bez kontroly slíbit dokonale rovný povrch.

Stěnu je vhodné zkontrolovat vhodnou latí, laserem nebo jiným měřidlem podle typu zakázky.

Výsledek lze zaznamenat například:

Stěna obývacího pokoje, délka 4,3 m.

Kontrola dvoumetrovou latí: lokální odchylka přibližně 8 mm.

Takový údaj má mnohem větší hodnotu než poznámka:

„Stěna je trochu křivá.“

Proč je důležitý vstupní protokol

Před zahájením rekonstrukce by měl být stav stěn zaznamenán.

Ideálně fotografiemi a stručným protokolem.

Například:

Stěna A – viditelné lokální nerovnosti.

Stěna B – vlasová trhlina od rohu okna.

Stěna C – lokálně dutá omítka v ploše přibližně 0,7 m².

Strop – původní zvlnění omítky.

Objednaný rozsah – pouze lokální opravy, bez celoplošného geometrického vyrovnání.

Pokud zákazník takový stav zná předem, výrazně se snižuje riziko pozdějšího nedorozumění.

Boční světlo dokáže odhalit téměř každou nerovnost

Velmi důležité je také osvětlení.

Stěna, která při běžném denním světle působí rovně, může při silném světle vedeném téměř rovnoběžně s povrchem ukázat drobné boule, propady a stopy po předchozích opravách.

Typickým příkladem jsou moderní LED pásy umístěné těsně u stěny nebo stropu.

Takové osvětlení funguje prakticky jako kontrolní světlo.

Pokud bude výsledná plocha používána s výrazným bočním osvětlením, je vhodné tuto skutečnost sdělit řemeslníkovi **před přípravou podkladu**.

Požadavek na povrch totiž může být výrazně vyšší než při běžném osvětlení.

Kdy může zákazník křivost stěny oprávněně reklamovat

Reklamace může být oprávněná například tehdy, pokud bylo ve smlouvě nebo nabídce jasně sjednáno:

celoplošné vyrovnaní stěn

a výsledná plocha dohodnutému standardu neodpovídá.

Stejně tak může být problém, pokud byly nové omítky provedeny zhotovitelem a jejich výsledná geometrie neodpovídá sjednaným nebo relevantním technickým požadavkům.

Jestliže ale zákazník objednal pouze:

malování původní omítky,

není automaticky možné reklamovat původní geometrii konstrukce jako vadu malířské práce.

Rozhoduje vždy:

co bylo objednáno.

15. Když se omítka nebo nátěr odlupuje

Odlupování omítky je jiný problém než křivost

Křivá, ale pevná stěna může být funkční.

Odlupující se omítka je závažnější problém.

Omítka musí být dostatečně spojena s podkladem.

Pokud se odděluje, mohou se objevit:

- dutá místa,
- boule,
- praskliny,
- odpadávání částí,
- drolení,
- odlupování společně s novým nátěrem.

V takovém případě nestačí řešit pouze povrchovou barvu.

Musíme zjistit, **která vrstva selhává**.

Co znamená dutá omítka

Jedním z typických příznaků může být takzvaný dutý zvuk.

Při opatrné kontrole povrchu může některá část znít jinak než okolí.

To může naznačovat, že omítková vrstva není v daném místě správně spojena s podkladem.

Dutý zvuk ale sám o sobě ještě není kompletní diagnóza.

Je to signál:

„Toto místo je potřeba dále posoudit.“

Rozsah poškození může být několik centimetrů, ale také několik metrů čtverečních.

Proč se stará omítka začne odlupovat právě po rekonstrukci

Zákazník někdy řekne:

„Dvacet let to drželo a teď jste to vymalovali a spadlo to.“

To ale samo o sobě ještě neprokazuje, že nová práce byla příčinou poruchy.

Stará vrstva mohla být dlouhodobě na hranici soudržnosti.

Při rekonstrukci může dojít k:

- navlhčení podkladu,
- odstranění starých vrstev,
- mechanickému namáhání při broušení,
- přidání dalších vrstev,
- změně napětí v povrchové skladbě.

Oslabená původní vrstva se následně může projevit.

To ale neznamená, že řemeslník automaticky nenese žádnou odpovědnost.

Pokud mohl nesoudržnost při odborné kontrole rozpoznat a ignoroval ji, může být situace jiná.

Proto je opět zásadní **vstupní kontrola**.

Penetrace nezachrání omítku, která nedrží

Jednou z nejčastějších chyb při rekonstrukcích je představa:

„Napenetrujeme to a ono se to zpevní.“

Penetrační nátěr může mít podle konkrétního výrobku schopnost upravit savost nebo částečně zpevnit vhodný povrch.

Nemůže ale spolehlivě nahradit mechanické spojení celé omítkové vrstvy se zdivem.

Pokud se několik milimetrů nebo centimetrů omítky odděluje od stěny, nelze očekávat, že povrchová penetrace tento konstrukční problém automaticky vyřeší.

Takové místo může být potřeba odstranit až na pevnou vrstvu a znovu opravit.

Nejčastější chyba z praxe: přestěrkování nesoudržné omítky

Stará omítka je lokálně uvolněná.

Místo toho, aby se odstranila, pracovník přes ni natáhne novou stěrku.

Výsledek může krátce vypadat perfektně.

Jenže nová stěrka je přichycená k vrstvě, která sama není pevně spojena se stěnou.

Pokud se původní omítka později oddělí, spadne:

stará omítka + nová stěrka + penetrace + barva.

Zákazník potom vidí nový povrch na zemi a logicky má pocit, že selhal nový materiál.

Ve skutečnosti mohla porucha vzniknout mnohem hlouběji.

Při odlupování musíme zjistit, kde přesně se vrstvy oddělily

To je základ správné diagnostiky.

Při reklamaci se nemá poškozené místo okamžitě začít opravovat.

Nejdříve je vhodné zjistit:

Oddělila se pouze nová barva?

Oddělila se barva od starého nátěru?

Odchází nový nátěr společně se starými vrstvami?

Odpadává omítka od zdiva?

Je pod povrchem vlhkost?

Je omítka degradovaná?

Teprve odpověď určí, kde je skutečná příčina.

Příklad 1: Odlupuje se pouze nová barva

Pokud pod odloupnutou novou malbou zůstává pevný původní povrch, může být příčina například v:

- nevhodné přípravě,
- mastnotě,
- prachu,
- nesprávné kompatibilitě,
- nevhodných podmínkách aplikace,
- jiné technologické chybě.

V takové situaci se řeší především nátěrový systém.

Příklad 2: S novou barvou odchází i stará malba

Nový nátěr může být pevně spojený se starou vrstvou.

Selhala ale vazba staršího nátěru na podklad.

Na odloupnuté části potom můžeme vidět několik vrstev najednou.

Je potřeba posoudit, zda bylo možné špatnou soudržnost před provedením nové malby odhalit a jaký rozsah přípravy byl objednán.

Příklad 3: Odpadává celá omítka

Pokud se na odloupnutém kusu nachází:

barva,

stěrka,

starší nátěr

i silnější vrstva původní omítky,

je velmi pravděpodobné, že problém vzniká hlouběji v podkladové konstrukci.

Nová malba sama nemůže udržet omítku, která není dostatečně spojena se zdivem.

Vlhkost dokáže omítku postupně zničit

Další častou příčinou je voda.

Dlouhodobá vlhkost může způsobit:

- snížení soudržnosti,
- výkvěty,
- odlupování,
- drolení,
- vznik plísní,
- degradaci starých vrstev.

Pokud se tedy omítka odlupuje například v okolí:

stoupačky,

okna,

střechy,

soklu,

koupelny,

nebo v místě předchozího zatékání,

musí se zkontrolovat také vlhkost.

Pouhé nové omítnutí mokré konstrukce problém nemusí vyřešit.

Nejprve odstranit příčinu, potom opravovat povrch

Základní pravidlo zní:

Není správné opravovat následek, pokud pokračuje jeho příčina.

Pokud například do stěny stále zatéká, nemá smysl ji pouze znovu vystěrkovat a přemalovat.

Nejdříve je potřeba opravit zdroj vody.

Potom musí konstrukce dosáhnout stavu vhodného pro následné práce.

Teprve následně lze vytvořit novou povrchovou skladbu.

Co má řemeslník udělat, když zjistí nesoudržnou omítku

Správný postup je:

1. Práci v problematickém místě zastavit.

2. Zdokumentovat stav.

Fotografie, místo, přibližný rozsah.

3. Informovat zákazníka.

4. Navrhnout technicky vhodné řešení.

Například odstranění nesoudržné části.

5. Upozornit na riziko, pokud se oprava neprovede.

6. Vyčíslit případnou vícepráci.

7. Nechat zákazníka rozhodnout.

8. Rozhodnutí zaznamenat.

A teprve potom pokračovat.

Co když zákazník správnou opravu nechce zaplatit

To je v praxi velmi časté.

Řemeslník řekne:

„Tuto omítku doporučujeme odstranit.“

Zákazník odpoví:

„Ne, jen to opravte co nejlevněji.“

Pak je potřeba vytvořit písemný záznam.

Například:

Zjištěný stav: původní omítka lokálně vykazuje dutý zvuk a sníženou soudržnost.

Doporučení zhotovitele: odstranění problematické omítky až na pevný podklad a vytvoření nové vrstvy.

Rozhodnutí objednatele: tuto opravu neobjednává.

Upozornění: při ponechání původní vrstvy existuje zvýšené riziko jejího budoucího odloučení včetně nově aplikovaných povrchových vrstev.

Takový zápis chrání obě strany.

Zákazník ví, jaké riziko přijímá.

Řemeslník má doloženo, že problém nezatajil.

Co řemeslník udělat nesmí

Nesmí problém vidět, mlčet a pak se při reklamaci pouze odvolat na stáří domu.

Pokud je odborně rozpoznatelná vada zřejmá, je povinností profesionála zákazníka upozornit.

Stejně tak není správné používat obecné formulace:

„Za staré stěny neručíme.“

Taková věta neříká:

co bylo vadné,

kde to bylo,

jak závažné bylo riziko,

co řemeslník doporučil

ani co zákazník rozhodl.

Konkrétní dokumentace je mnohem hodnotnější.

Kdy je odlupování omítky důvodem k reklamaci

Může jít o oprávněnou reklamaci například tehdy, když byla součástí zakázky:

kompletní oprava podkladu

a nově provedená omítka nebo stěrková skladba se začne odlupovat kvůli nesprávné přípravě nebo technologické chybě.

Stejně tak může vzniknout odpovědnost, pokud řemeslník problém původního podkladu mohl odborně zjistit, ale bez upozornění přes něj vytvořil nový systém a deklaroval řádné provedení.

Naopak reklamace nemusí být oprávněná, pokud se prokáže například:

že odpadla původní hlubší vrstva, jejíž kompletní odstranění nebylo objednáno,

že zákazník byl na konkrétní riziko písemně upozorněn,

nebo že poruchu způsobila následná vlhkost, konstrukční pohyb či zásah třetí osoby.

Vždy rozhoduje konkrétní příčina.

Jak správně opravovat odloupnutou omítku

Univerzální oprava neexistuje.

Obecná logika ale bývá:

1. určit rozsah nesoudržných částí,
2. odstranit vrstvy, které nedrží,
3. dostat se na dostatečně pevný podklad,
4. podklad očistit,
5. podle použitého systému jej vhodně připravit,
6. obnovit chybějící vrstvy vhodným materiálem,
7. dodržet potřebné zrání a schnutí,
8. vyrovnat přechody,
9. dokončit finální povrchovou úpravu.

Konkrétní materiály a technologické přestávky se vždy řídí skutečným podkladem a technickými listy použitých výrobků.

Proč někdy nestačí opravit pouze viditelný kus

Místo o velikosti 30 × 30 cm odpadlo.

To ale neznamená, že nesoudržná oblast má přesně 30 × 30 cm.

Okolní omítka může být také částečně oddělená.

Proto se rozsah opravy určuje podle skutečného stavu pevného podkladu, nikoli pouze podle hranice části, která již sama odpadla.

To je častý důvod, proč se malá viditelná oprava během práce rozšíří.

Nejde automaticky o pokus řemeslníka navyšovat cenu.

Může se jednoduše ukázat skutečný rozsah poruchy až po otevření konstrukce.

Zákazník by měl být na tuto možnost upozorněn předem

Dobrá nabídka na rekonstrukční práce může obsahovat například:

„Cena vychází z viditelného rozsahu poškození. Po odstranění nesoudržných částí může být zjištěn větší rozsah degradace původní omítky. Případné rozšíření opravy bude předem zdokumentováno a odsouhlaseno jako vícepráce.“

Taková formulace je férová.

Řemeslník nemůže předem znát to, co je schované.

Zákazník ale zároveň dostává jistotu, že další práce nebudou provedeny bez jeho vědomí.

Jak předat opravenou stěnu

Po dokončení by měl řemeslník zaznamenat:

co bylo odstraněno,

co bylo nově provedeno,

jaké problematické části zůstaly zachovány,

jaký systém byl použit,

zda zůstávají známé nerovnosti nebo konstrukční vady,

a zda zákazník dílo přebírá s výhradami nebo bez výhrad.

U významnější opravy je vhodná fotografie před zakrytím problematického místa i fotografie konečného výsledku.

Vzor zápisu při předání křivé původní stěny

Místnost: obývací pokoj

Plocha: západní stěna

Výchozí stav: původní omítka vykazovala geometrickou nerovnost, zaznamenáno ve vstupním protokolu a fotografii č. 12.

Objednaný rozsah: lokální opravy + penetrace + malířský nátěr.

Neobjednáno: celoplošné geometrické vyrovnání.

Stav při předání: malířské vrstvy dokončeny, původní geometrické nerovnosti zůstávají lokálně viditelné.

Takový zápis je jasný a srozumitelný.

Vzor zápisu při riziku odlupování omítky

Místo: ložnice, stěna u okna.

Zjištěný stav: přibližně 1,5 m² původní omítky vykazuje při orientační kontrole dutý zvuk.

Doporučení: odstranění nesoudržné vrstvy a nová oprava.

Rozhodnutí zákazníka: kompletní odstranění neobjednal, požadoval pouze lokální povrchovou úpravu.

Upozornění: zhotovitel upozornil na možnost pozdějšího odloučení původní omítky včetně nových povrchových vrstev.

Fotodokumentace: fotografie č. 17–20.

Právě toto jsou informace, které mají při případné budoucí reklamaci skutečnou hodnotu.

Nejčastější chyby řemeslníků

1. Žádná vstupní dokumentace

Stěna byla křivá už před rekonstrukcí, ale nikdo ji nevyfotografoval.

Po dokončení už se velmi těžko dokazuje původní stav.

2. Přestěrkování všeho bez kontroly

Nový povrch je pouze tak pevný jako vrstva, ke které je přichycen.

3. Penetrace místo odstranění nesoudržné omítky

Penetrační nátěr není univerzální sanační řešení.

4. Žádné upozornění zákazníkovi

Řemeslník problém vidí, ale neřekne o něm.

5. Ústní domluva

„Říkal jsem mu, že to může spadnout.“

Zákazník odpoví:

„Nic takového mi neřekl.“

Proto má být významné upozornění písemné.

6. Neodsouhlasené vícepráce

Po otevření stěny vznikne větší oprava, ale nikdo zákazníkovi předem nesdělí cenu.

7. Chybějící předávací protokol

Není jasně určeno, v jakém stavu byla práce dokončena.

Nejčastější chyby zákazníků

1. Očekávání jiné práce, než byla objednána

Objednáno malování.

Očekáváno nové geometrické vyrovnaní celé místnosti.

2. Výběr nejlevnější varianty navzdory upozornění

Zákazník odmítne doporučenou opravu, ale později očekává stejný výsledek jako u kompletního řešení.

3. Neoznámení známého problému

Zákazník ví, že ze střechy občas zatéká, ale řemeslníkovi to neřekne.

4. Hodnocení pod extrémním osvětlením, které nebylo předem dohodnuto

Především u velmi hladkých povrchů.

5. Zásah do reklamovaného místa před prohlídkou

Někdo závadu odstraní a následně požaduje, aby původní řemeslník určil její příčinu.

Jednoduché pravidlo pro křivé stěny

Pokud bylo objednáno pouze dokončení povrchu, nemusí být původní geometrická nerovnost vadou výsledné povrchové úpravy.

Pokud bylo objednáno vyrovnaní stěny, musí být výsledek posuzován podle sjednaného rozsahu a

požadované kvality.

Jednoduché pravidlo pro odlupování omítky

Nejdříve zjistěte, která vrstva se skutečně odděluje.

Teprve potom určujte odpovědnost.

Jestliže selhala nově provedená vrstva kvůli chybnému postupu, může jít o vadu nové práce.

Jestliže se oddělila původní hlubší omítka od zdiva, musí se zjistit, zda bylo možné její stav předem rozpoznat, zda byla její oprava součástí zakázky a zda zákazník dostal upozornění na známé riziko.

Jak mají postupovat řemeslník a zákazník společně

Nejbezpečnější postup je překvapivě jednoduchý:

Před prací stěnu společně prohlédnout.

Problematická místa zaznamenat.

Ujasnit, jestli zákazník objednává pouze povrchovou úpravu, nebo také vyrovnaní.

Zaznamenat známé riziko odlupování.

Skryté problémy po odkrytí vyfotografovat.

Vícepráce schválit před jejich provedením.

Po dokončení provést společnou kontrolu.

Výsledek zapsat do předávacího protokolu.

Takový systém chrání zákazníka i řemeslníka.

Závěr: kvalitní rekonstrukce začíná tím, že víme, co opravujeme

Křivost stěny a odlupování omítky jsou dvě různé vady.

Křivá stěna může být pevná a funkční, pouze geometricky nerovná.

Odlupující se omítka může naopak vypadat rovně, ale její spojení s podkladem může být velmi špatné.

Proto musí profesionální rekonstrukce vždy začít diagnostikou.

Není správné automaticky každou starou stěnu kompletně bourat.

Stejně tak ale není správné každý starý problém překrýt novou stěrkou a barvou.

Správná otázka není:

„Jak to nejrychleji zakryjeme?“

Správná otázka je:

„V jakém stavu je podklad, jakého výsledku chce zákazník dosáhnout a jaký rozsah opravy je pro tento výsledek skutečně potřeba?“

Pokud na tuto otázku odpovíme před zahájením práce, správně vše zaznamenáme a následně dílo řádně předáme, dramaticky klesá pravděpodobnost sporu.

ČÁST VII

Cena řemeslné práce

Cena nevzniká jen z počtu metrů čtverečních. Odráží skutečný rozsah přípravy, aplikace, logistiky, kontroly a předání.

16. Proč cena za m² sama o sobě nestačí

Cena za metr čtvereční není cena celé malířské práce

Na internetu lze snadno najít nabídky:

A zákazník si logicky položí otázku:

Odpověď není jednoduše v tom, že jeden malíř je levný a druhý drahý.

Velmi často totiž porovnáváme **úplně jiné služby**, přestože se obě jmenují „malování“.

Jeden ceník může cenou za metr označovat prakticky pouze nanesení barvy na připravenou stěnu.

Jiná firma může do zakázky zahrnovat prohlídku podkladu, zakrytí, drobné opravy, dopravu, nákup materiálu, více vrstev nátěru, úklid, kontrolu a předání.

Proto samotná otázka:

„Kolik stojí metr malování?“

není ještě dostatečná.

Správná otázka zní:

Co všechno je v této ceně skutečně provedeno?

Dvě stěny o stejné ploše nemusí stát stejně

Představme si dvě zakázky.

Obě mají 100 m² malované plochy.

Zakázka A

Novostavba.

Stěny jsou připravené, pevné, čisté, bez prasklin a téměř bez vybavení.

Jeden odstín.

Volný přístup.

Stačí vhodná příprava podle systému a provést malbu.

Zakázka B

Starší byt.

Nábytek.

Obrazy.

Radiátory.

Několik typů původních nátěrů.

Drobné praskliny.

Díry po hmoždinkách.

Lokálně se odlupující stará barva.

Za skříní je skvrna.

Zákazník chce dvě barvy a přesnou dělicí linii.

Plocha?

Také 100 m².

Jenže množství skutečné práce může být úplně jiné.

Proto ani profesionální ceník nemůže všechny stavby poctivě ocenit jedním univerzálním číslem za metr.

Co tedy zákazník ve skutečnosti platí?

Když si objednáte odpovědně provedené malířské práce, neplatíte pouze člověka, který několik hodin drží váleček.

Platíte celý proces:

komunikace → prohlídka → diagnostika → zaměření → nabídka → výběr materiálu → nákup → doprava → příprava pracoviště → zakrytí → opravy → příprava podkladu → penetrace → malování → technologické přestávky → další vrstvy → kontrola → opravy detailů → úklid → dokumentace → předání díla.

A každý z těchto kroků spotřebovává:

- čas,
- materiál,
- nářadí,
- dopravu,
- zkušenosti,
- administrativu,
- a nese určitou odpovědnost.

Podívejme se proto na cenu malování od úplného začátku.

První telefonát a příprava zakázky

Ještě než řemeslník přijede na stavbu, často už na zakázce pracuje.

Zákazník pošle fotografie.

Řemeslník zjišťuje:

- velikost prostoru,
- druh podkladu,
- požadovaný termín,
- barevnost,
- stav stěn,
- dostupnost objektu,

- rozsah vybavení,
- zda jde o nový nebo starý povrch.

Následuje domluva termínu prohlídky.

To nejsou minuty strávené válečkem na stěně.

Jsou ale součástí času potřebného k realizaci zakázky.

Obhlídka není jen návštěva na kávu

Dobrá obhlídka není:

„Máte tři pokoje? Dobře, bude to stát dvacet tisíc.“

Řemeslník by měl při odpovědné obhlídce zkontrolovat minimálně stav podkladu a rozsah prací.

U malířských prací se může kontrolovat například:

- soudržnost staré malby,
- odlupování,
- praskliny,
- nerovnosti,
- vlhkost,
- skvrny,
- biologické napadení,
- rozdílné podklady,
- staré opravy,
- sádrokartonové konstrukce,
- komplikovaný přístup,
- množství rohů a detailů.

Právě zde se často rozhoduje, zda zákazník potřebuje pouze přemalování, nebo zda bude nutné nejprve investovat do opravy podkladu.

Kvalitní obhlídka tedy může zákazníkovi ve výsledku peníze **ušetřit**.

Měření a výpočet výměry

Ani počet metrů není vždy tak jednoduchý, jak se zdá.

Řemeslník musí zjistit skutečně zpracovávanou plochu.

Podle charakteru zakázky se řeší:

- stěny,
- stropy,
- ostění,
- členité plochy,
- výklenky,
- schodiště,
- vysoké prostory,
- případné odečty otvorů,
- přesné barevné plochy.

Z výměry se následně počítá množství materiálu a pracnost.

Chyba ve výměře znamená chybu v cenové nabídce.

Diagnostika podkladu

Toto je část práce, která není po dokončení vůbec vidět.

Přitom může rozhodnout o životnosti celého výsledku.

Profesionální řemeslník nemá pouze zjistit:

„Stěna je bílá.“

Potřebuje zjistit:

Je pevná?

Práší?

Drží stará barva?

Není mastná?

Není vlhká?

Nejsou pod ní nesoudržné vrstvy?

Jak moc saje?

Nejsou přítomné aktivní trhliny?

A potom zvolit odpovídající pracovní systém.

Zákazník tuto práci při pohledu na hotový pokoj neuvidí.

Přesto právě na ní závisí, zda se nový povrch za několik měsíců nezačne odlupovat.

Cenová nabídka také stojí čas

Po obhlídce může následovat vytvoření skutečné kalkulace.

Tedy například:

zakrytí – 85 m²

odstranění nesoudržné malby – 24 m²

opravy – 6 hodin

celoplošná penetrace – 180 m²

bílá malba – 140 m²

barevná malba – 40 m²

přesné ořezy – 28 bm

doprava

materiál

likvidace odpadu

dokumentace a předání.

Taková nabídka je mnohem hodnotnější než číslo napsané na papír:

Zákazník totiž přesně ví, co kupuje.

Někdo musí vybrat správný materiál

Ve stavebninách nebo v prodejně barev nejsou pouze:

bílá barva a **barevná barva**.

Existují různé systémy pro různé podklady a požadavky.

Řemeslník může řešit:

- penetraci,
- hloubkovou penetraci,
- různé druhy tmelů,
- opravné materiály,
- izolaci skvrn,

- protiplísňové systémy,
- standardní interiérové barvy,
- vysoce odolné barvy,
- omyvatelné povrchy,
- minerální systémy,
- fasádní systémy.

Vybrat správný výrobek tedy vyžaduje znalosti.

Použít dražší výrobek automaticky neznamená použít správný výrobek.

Materiál se také musí objednat a vyzvednout

Představme si běžnou situaci.

Řemeslník dokončí předchozí zakázku.

Sedne do dodávky.

Jede do prodejny.

Parkuje.

Čeká.

Řeší odstín.

Kontroluje dostupnost.

Nakládá:

barvy,

penetraci,

tmely,

pásky,

fólie,

válečky,

brusivo.

Zaplatí.

Naloží materiál.

Odveze jej zákazníkovi.

Vyloží.

To vše je práce.

Proto je zavádějící tvrdit:

Kýbl není zakázka.

Je pouze jednou částí zakázky.

Doprava není zdarma

Řemeslník potřebuje vozidlo.

A vozidlo znamená:

- pořizovací cenu,
- pojištění,
- servis,
- pneumatiky,
- palivo nebo energii,
- parkování,
- čas za volantem,
- opotřebení.

Doprava tedy není „bonus zdarma“.

Je skutečným nákladem podnikání.

Před malováním se musí pokoj připravit

Malovat prázdnou novostavbu je něco jiného než malovat zařízený byt.

Je potřeba:

- posunout část nábytku,
- zakrýt podlahu,
- zakrýt nábytek,
- oblepit lišty,
- chránit rámy,
- zakrýt další prvky,
- připravit pracovní prostor.

To dobře ukazuje, proč nabídka:

nemusí ve skutečnosti znamenat:

Škrábání může stát více než samotné malování

To je pro zákazníky někdy překvapivé.

Proč by odstranění staré barvy mělo stát tolik?

Protože je to často pomalá, fyzická a špinavá práce.

Starou vrstvu je potřeba:

- odstranit,
- sesbírat,
- uklidit,
- podklad znovu zkontrolovat,
- někdy několikrát opakovat.

A to je logické.

Odstranit problém může být pracnější než nanést nový povrch.

Stěrkování je úplně jiná práce než malování

Další častá věta:

„Vždyť to jen trochu přetáhnete stěrkou.“

Celoplošná stěrka ale znamená:

přípravu hmoty,

nanesení,

rovnoměrné roztažení,

kontrolu,

schnutí,

další vrstvu podle potřeby,

broušení,

odprášení,

opětovnou kontrolu.

U velmi hladkého výsledku může jít o jednu z nejnáročnějších částí celé zakázky.

U dekorativních a velmi náročných povrchů mohou být ceny přípravy i samotné aplikace ještě výrazně vyšší.

Proto nelze srovnávat nabídku:

„dvakrát vymalovat“

s nabídkou:

„vyrovnat, vystěrkovat, vybrousit, napenetrovat a dvakrát vymalovat“.

To jsou dvě různé zakázky.

Penetrace také není „trocha vody na stěnu“

Penetrační systém se vybírá podle podkladu a dalších použitých materiálů.

Některé výrobky se používají přímo.

Jiné se ředí.

Mají různou spotřebu a různé technologické přestávky.

Řemeslník tedy musí:

- vybrat správný materiál,
- připravit jej,
- aplikovat jej,
- umýt nářadí,
- počkat na podmínky pro další pracovní krok.

Dvě vrstvy znamenají skutečně dvě pracovní operace

Pokud se provádějí dvě vrstvy malby, neznamená to pouze dvojnásobek množství barvy.

Mezi vrstvami musí proběhnout:

- dokončení celé plochy,
- technologická přestávka,
- kontrola,
- případná oprava nedostatků,
- příprava další dávky,
- druhá aplikace.

Proto počet vrstev ovlivňuje nejen množství materiálu, ale i pracovní čas a organizaci zakázky.

Aktuální cenové přehledy také běžně rozlišují počet vrstev a upozorňují, že právě ten má na cenu podstatný vliv.

Tmavá barva nemusí stát stejně jako bílá

Barevná práce může znamenat:

- míchání a tónování,
- vyšší cenu materiálu,
- větší nárok na kryvost,
- přesné napojení barev,
- více ořezů,
- zvýšenou citlivost na opravy.

Proto věta:

„Je to přece pořád stejný váleček.“

nevystihuje skutečnou pracnost.

Okna, dveře, rohy a výklenky cenu mění

Dvě místnosti mohou mít stejnou plochu stěn.

První má čtyři jednoduché rovné stěny.

Druhá obsahuje:

- osm rohů,
- několik výklenků,
- tři okna,
- dvoje dveře,
- radiátory,
- barevné dělení.

Druhá zakázka může být výrazně pomalejší.

Čím více detailů, tím větší část pracovní doby malíř nestráví velkým válečkem na otevřené ploše, ale:

- obřezáváním,
- páskováním,
- používáním malého válečku,
- prací štětcem,

- přesouváním žebříku,
- kontrolou detailů.

Proto může být cena za metr vyšší právě u **malé a členité místnosti**.

Malá zakázka nemůže fungovat pouze podle metrů

Představme si zákazníka, který potřebuje opravit a vymalovat jednu malou stěnu.

Plocha 6 m².

Jenže řemeslník musí:

přijmout zakázku,

kommunikovat,

připravit nářadí,

naložit vozidlo,

dojet,

zaparkovat,

zakrýt,

připravit materiál,

provést práci,

počkat mezi technologickými kroky nebo přijet opakovaně,

uklidit,

umýt nářadí,

odjet,

vystavit doklad.

Proto profesionální firmy používají u malých prací **minimální cenu zakázky nebo výjezdu**.

Není to trest za malou stěnu.

Je to důsledek toho, že fixní část práce existuje bez ohledu na počet metrů.

Řemeslník potřebuje nářadí

V ceně práce není jen člověk.

Je tam také:

- profesionální váleček,
- štětce,
- brusivo,
- bruska,
- odsávání,
- vysavač,
- štafle,
- žebříky,

- pracovní světla,
- míchadlo,
- ochranné pomůcky,
- měřidla,
- případně airless zařízení.

Náradí se:

- kupuje,
- opotřebovává,
- čistí,
- opravuje,
- mění.

Profesionální vybavení tedy musí být postupně zapláceno z ceny zakázek.

Za řemeslníkem je také podnikání

Cena práce není čistá mzda člověka.

Zhotovitel z ní musí financovat také provoz.

Podle konkrétního podnikání například:

- účetnictví,
- software,
- telefon,
- internet,
- administrativu,
- pojištění,
- marketing,
- vozidlo,
- sklad,
- pracovní oblečení,
- vzdělávání,
- čas strávený nabídkami, které se nakonec nerealizují.

Dokumentace také něco stojí

My považujeme dokumentaci za součást profesionálního řemesla.

Před zahájením lze zaznamenat:

- stav podkladu,
- křivost,
- trhliny,
- nesoudržné omítky,
- vlhkost,
- poškození,
- problematická místa.

Během práce:

- skryté vady,
- odkryté konstrukce,
- vícepráce,

- změny.

Po dokončení:

- skutečně provedený rozsah,
- použité materiály,
- stav hotového díla,
- případné výhrady,
- předávací protokol.

Proč by měl zákazník za něco takového platit?

Protože dokumentace chrání **jeho i řemeslníka**.

Pokud řemeslník něco neprovedl, dokumentace pomáhá zákazníkovi.

Pokud zákazník později reklamuje původní křivost stěny, dokumentace může naopak prokázat výchozí stav.

To není zbytečná administrativa.

Je to součást odpovědného provedení zakázky.

Předání díla je také pracovní operace

Profesionální zakázka nekončí větou:

„Tak jsme hotoví, fakturu vám pošlu.“

Před předáním musí řemeslník:

- zkontrolovat výsledek,
- opravit běžné nedodělky,
- odstranit pásky,
- uklidit,
- očistit případné znečištění,
- zkontrolovat objednaný rozsah,
- zaznamenat použité materiály,
- připravit dokumentaci,
- projít dílo se zákazníkem.

Teprve potom je práce skutečně ukončena.

A ano – také tento čas musí být ekonomicky zahrnut v zakázce.

Proč může levnější nabídka nakonec stát více

Nízká vstupní cena nemusí být automaticky špatná.

Může jít o:

- jednodušší zakázku,
- efektivního řemeslníka,
- nižší regionální náklady,
- připravený podklad.

Problém nastává, pokud zákazník porovnává pouze první číslo.

Například:

Nabídka A

ale následně:

zakrytí zvlášť,

penetrace zvlášť,

opravy zvlášť,

doprava zvlášť,

materiál zvlášť,

úklid zvlášť.

Nabídka B

a cena již obsahuje větší část souvisejících prací.

První nabídka může na první pohled vypadat téměř o polovinu levnější.

Konečný rozdíl ale může být mnohem menší.

Proto vždy porovnávejte:

stejně položky se stejnými položkami.

Cena „od“ není konečná cena

Slovo „od“ má v ceníku svůj význam.

Znamená zpravidla nejjednodušší podmínky:

- připravený povrch,
- velká jednoduchá plocha,
- snadný přístup,
- základní odstín,
- standardní systém,
- minimální potřeba oprav.

Současné veřejné ceníky samy upozorňují, že jde o orientační ceny a konkrétní kalkulace vzniká až po zaměření a zjištění detailů zakázky.

Proč používáme cenu od-do

Rozpětí:

neznamená:

„Uvidíme, kolik z vás dostaneme.“

Správně používané rozpětí znamená:

Po obhlídce zákazník nemá dostat další rozsah od-do.

Má dostat **konkrétní nabídku** podle skutečně zjištěného stavu.

Nejnižší cena nemusí znamenat nejnížší celkové náklady

Řekněme, že levnější realizace ušetří několik tisíc korun.

Pokud ale následně:

- začne odpadávat stará vrstva,
- musí se celý pokoj znovu zakrýt,
- odstranit nátěr,
- opravit podklad,
- znovu nakoupit materiál,
- znovu malovat,

může být konečná cena výrazně vyšší.

To neznamená, že drahá nabídka je automaticky kvalitní.

Cena sama o sobě není důkaz kvality.

Správná otázka je:

Co za tuto cenu firma skutečně udělá a jaký pracovní postup použije?

Na co se zeptat před výběrem malíře

Neptal bych se pouze:

Kolik stojí metr?

Ptejte se:

Kolik vrstev je v ceně?

Je v ceně zakrytí?

Je v ceně penetrace?

Jak se bude řešit stará nesoudržná malba?

Jsou v ceně drobné opravy?

Je materiál součástí ceny?

Jaký konkrétní materiál bude použit?

Je v ceně doprava?

Je v ceně úklid?

Co se stane, pokud se během práce objeví skrytá vada?

Budou vícepráce předem schváleny?

Dostanu předávací protokol?

Najednou můžete zjistit, že dvě zdánlivě podobné nabídky nejsou vůbec podobné.

Jak by měla vypadat dobrá nabídka

Dobrá cenová nabídka může například obsahovat:

Příprava

Zakrytí podlah – ____ m²

Zakrytí vybavení – ____

Odstranění nesoudržných vrstev – ____ m²

Opravy

Lokální tmelení – ____

Oprava trhlin – ____ bm

Celoplošná stěrka – ____ m²

Broušení – ____ m²

Nátěrový systém

Penetrace – ____ m²

Bílá malba – ____ m²

Barevná malba – ____ m²

Počet vrstev – ____

Ostatní

Přesné ořezy – ____ bm

Doprava – ____

Materiál – ____

Odpad – ____

Dokumentace – ____

Dokončení

Úklid

Výstupní kontrola

Předání díla

Takovou nabídku lze skutečně porovnávat.

Co považujeme za férovou cenu

Férová cena není automaticky:

nejnižší cena.

Ani:

nejvyšší cena.

Férová cena je taková, u které:

zákazník předem ví, co dostane a řemeslník dostane zaplacenou za skutečnou práci potřebnou k odpovědnému výsledku.

Pokud je cena příliš nízká na to, aby bylo možné zaplatit potřebný čas, materiál, dopravu a přípravu, někde se musí rozdíl projevit.

Buď v ekonomice řemeslníka, nebo v rozsahu práce.

Dlouhodobě nelze profesionální službu stavět na tom, že část práce bude pravidelně prováděna zdarma.

Transparentnost je výhodná pro obě strany

Naším cílem není zákazníkovi vysvětlovat, proč má bez otázky akceptovat vysokou cenu.

Naopak.

Chceme, aby se mohl podívat na nabídku a říct:

Tady vidím, kolik stojí příprava.

Tady samotné malování.

Tady oprava podkladu.

Tady materiál.

Tady doprava.

A pokud nějakou část nechce?

Můžeme se bavit o jejím významu.

Někdy lze položku vypustit.

Jindy je technologicky nutná.

A právě tady má profesionální řemeslník vysvětlit rozdíl.

Ne všechno lze zlevnit bez následků

Zákazník může například říct:

Nechci platit za celoplošnou stěrku.

To může být zcela legitimní.

Pokud je podklad funkční a jde pouze o estetický standard, můžeme nabídnout variantu:

lokální opravy + malba

s upozorněním, že původní nerovnosti zůstanou viditelné.

Jiná situace je:

Nechci odstranit omítku, která odpadává.

Tam už nejde pouze o vzhled.

Pokud podklad není dostatečně pevný, může být omezená varianta technologicky riziková.

Dobrá firma tedy nemá zákazníkovi vnucovat nejdražší variantu.

Má mu vysvětlit:

co je nutné a co je pouze vyšší standard.

Cena má zákazníkovi dávat možnost rozhodnout

Ideální nabídka může mít několik variant.

Varianta STANDARD

Lokální opravy.

Příprava.

Dvě vrstvy kvalitní malby.

Varianta KOMFORT

Rozsáhlejší příprava.

Vyšší úroveň povrchu.

Odolnější nátěr.

Varianta PREMIUM

Celoplošná příprava vysokého standardu.

Prémiový systém.

Náročnější povrch.

Detailní dokumentace.

Zákazník si pak nekupuje „levného nebo drahého malíře“.

Vybírá si **úroveň výsledku**.

ALBOOK: jak chápeme cenu řemeslné práce

Cena profesionální řemeslné práce není cenou samotného pohybu ruky při provádění poslední viditelné operace.

Je cenou **celého procesu potřebného k odpovědnému výsledku**.

Proto do ceny řemeslného díla patří nejen samotná realizace, ale v přiměřeném rozsahu také:

odborné posouzení → příprava → organizace → logistika → materiál → ochrana stavby → nářadí → technologické přestávky → kontrola → dokumentace → úklid → odpovědnost → předání.

Závěr: neporovnávejte cenu za metr. Porovnávejte, co za ni dostanete

Když vidíte dvě nabídky:

neznamená to automaticky, že druhý řemeslník je dvakrát dražší.

Nejdříve zjistěte:

Kolik vrstev?

Jaká barva?

Jaký podklad?

Co příprava?

Co zakrytí?

Co opravy?

Co penetrace?

Co materiál?

Co doprava?

Co úklid?

Co dokumentace?

Co kontrola a předání?

Teprve potom porovnáváte skutečnou cenu.

Nejlevnější metr nemusí znamenat nejlevnější zakázku.

A nejdražší metr automaticky neznamená nejlepší práci.

Rozhodující je, zda cena odpovídá **skutečnému rozsahu, technologické náročnosti a odpovědnosti za výsledek**.

To je podle nás férová cenotvorba pro zákazníka i pro řemeslníka.

PŘÍLOHY

Praktické taháky

Stručné pracovní přehledy vycházející z karet ALBOOK MAL.

A. Dvanáct kroků zakázky

1	Převzetí zadání
2	Kontrola podkladu
3	Návrh skladby prací
4	Ochrana pracoviště
5	Příprava podkladu
6	Penetrace nebo základní nátěr, je-li potřebný
7	Příprava nátěrové hmoty
8	Aplikace nátěru
9	Technologická přestávka
10	Další vrstva
11	Kontrola a opravy
12	Úklid a předání

B. Diagnostika podkladu A–D

Stav	Význam	Další krok
A	Vhodný k přímé další úpravě	Pokračovat podle zvoleného systému.
B	Vyžaduje lokální opravy	Opravit konkrétní vady a znovu zkontrolovat.
C	Vyžaduje celoplošnou přípravu	Provést potřebnou přípravu celé plochy.
D	Nevhodný k malování, dokud nebude odstraněna příčina závady	Nezakrývat problém nátěrem; nejprve řešit příčinu.

C. Kontrolní seznam před zahájením

- ☐ Zním rozsah práce a požadovaný výsledek.
- ☐ Je určen typ podkladu a jeho stav.
- ☐ Je zaznamenána prašnost, soudržnost, savost a případná mastnota.
- ☐ Byla zkontrolována vlhkost, trhliny, skvrny, plíseň a rovinnost.
- ☐ Známé vady a rizika jsou vyfotografované a zaznamenané.
- ☐ Je jasné, které opravy jsou součástí zakázky a které nikoli.
- ☐ Okolní konstrukce a vybavení jsou chráněné.
- ☐ Použitý materiál odpovídá podkladu a následným vrstvám.
- ☐ Konkrétní technické parametry jsou ověřené v technickém listu výrobku.

D. Kontrolní seznam před předáním

- ☐ Odpovídající odstín a rovnoměrný vzhled
- ☐ Požadovaná kryvost
- ☐ Čisté ořezy a kouty
- ☐ Bez zjevných stečenin a kapek
- ☐ Bez nezamýšlených přechodů
- ☐ Bez znečištění okolních konstrukcí
- ☐ Opravené lokální vady
- ☐ Dokončené všechny objednané plochy
- ☐ Odstraněné ochranné materiály a uklizené pracoviště
- ☐ Zaznamenané použité materiály
- ☐ Fotodokumentace hotového výsledku
- ☐ Společná prohlídka a záznam případných výhrad

E. Slovníček pojmů

Pojem	Praktický význam
Podklad	Povrch, na který se provádí další pracovní operace nebo nanáší nátěrový systém.
Soudržnost	Schopnost podkladu a jeho vrstev držet pevně pohromadě a neoddělovat se.
Savost	Míra, s jakou podklad přijímá kapalinu; ovlivňuje přípravu i chování nátěru.

Pojem	Praktický význam
Penetrace	Přípravný výrobek používaný podle konkrétního systému například ke sjednocení savosti nebo přípravě povrchu pro další vrstvu.
Tmelení / stěrkování	Doplnění a vyrovnavání povrchu vhodnou hmotou; může být lokální nebo celoplošné.
Airless	Bezvzduchové vysokotlaké stříkání nátěrové hmoty.
Kryvost	Schopnost nátěru vytvořit požadovaný vizuálně souvislý a krycí povrch.
Technologická přestávka	Čas mezi pracovními operacemi, který musí odpovídat konkrétnímu materiálu a podmínkám.
Q2 / Q3 / Q4	Úrovně přípravy povrchu sádkokartonu pro rozdílné nároky na výsledný vzhled; požadovaná úroveň se má určit před finální úpravou.
Technický list	Dokument výrobce s pravidly použití konkrétního výrobku, například vhodným podkladem, přípravou, spotřebou a technologickými časy.
Předávací protokol	Záznam o rozsahu hotové práce, použitých materiálech, kontrole výsledku, případných vadách či výhradách a samotném předání zakázky.

ZÁVĚREČNÉ PRAVIDLO

**Nejdůležitějším materiálem malíře není barva.
Je jím správně připravený podklad.**

Malířské řemeslo prakticky

Autorský text: Jan Jensen Ravasz • malircz.cz